БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · № 16 (19.687). · 1987 йил 20 январь, сешанба · Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «СССР Алоқа министрлигининг аҳолига телефон ва бошқа алоқа хизматларини яхшилаш соҳасидаги иши тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда таъкидланишича, СССР Алоқа министрлиги ўз фаолиятини КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорларига ва партия XXVII съездининг йўл-йўриқларига биноан қониқарли қайта қураётгани йўқ. Аҳолига алоқа воситалари билан хизмат қилиш даражаси ҳозирги замон талабларидан анча орқада қолмоқда, бу эса меҳнаткашларнинг жуда кўп ҳақли таъналарига сабаб бўлмоқда.

Тармоқда вужудга келтирилган техникавий имкониятлардан суст фойдаланилмоқда, бир қанча шаҳарлардаги телефон станцияларининг мавжуд сиғимлари узоқ вақтгача ишга солинмай келинди. Ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ва модернизациялаш секинлик билан олиб борилмоқда.

Телефон алоқасини ривожлантириш суръатлари аҳолининг ортиб бораётган эҳтиёжларини қондирмаяпти. Кўпгина оилалар телефон ўрнатилишини узоқ вақт кутиб қолмоқдалар. Кўпгина меҳмонхоналар, вокзаллар, аэропортлар, дам олиш уйларида телефонда гаплашиш пунктлари йўқ. Телефон алоқаси ишининг сифати ҳали ҳам паст даражада турибди. Кўпинча эшитилиш яхши таъминланмаяпти, гаплашишлар тез-тез узилиб қолмоқда.

(Давоми тўртинчи бетда).

Аргентина, Греция, Ҳиндистон, Мексика, Швеция ва Танзания раҳбарларининг тугаётган 1986 йил хусусида қабул қилган декларацияси муносабати билан уларга

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг мактуби

Аргентина Президенти Рауль АЛФОНСИН жанобларига
Греция Бош министри Андреас ПАПАНДРЕУ жанобларига
Ҳиндистон Бош министри Ражив ГАНДИ жанобларига
Мексика Президенти Мигель де ла МАДРИД жанобларига
Швеция Бош министри Ингвар КАРЛССОН жанобларига
Танзаниянинг Биринчи Президенти Жулиус Ньерере жанобларига

Муҳтарам жаноблар!

Сизлар қабул этган декларация билан эътибор бериб танишиб чиқдим, унда сизлар космик фазода қуролланиш пойгасининг олдини олиш ва ердаги шундай пойгани тўхтатиш юзасидан пировард натижада сайёрамиздаги ядро қуролини батамом тугатишга олиб борадиган конкрет тадбирларни зудлик билан ишлаб чиқиш кераклигини яна қатъий қилиб айтибсизлар. Ҳозир бутун дунёни ҳаяжонга солиб турган қуролланиш пойгасини жиловлашнинг принципиал масалаларига ёндашувларимиз моҳият эътибори билан мос келаётганлигига яна бир бор мамнуният билан ишонч ҳосил қилдим.

Аввало, ядросиз дунёга эришиш йўлида Рейкьявикдаги Совет—Америка учрашувида эришилган тарихий марраларни биргаликда сақлаб қолиш, у ерда ядровий қуролсизланиш соҳасида белгиланган аниқ-равшан режаларнинг ювилиб кетилишига йўл қўймаслик зарур, деган фикрга тўла-тўкис қўшиламан. Шу асрнинг охиригача дунёни ядро қуролидан халос этиш ушалмас орзу бўлиб қолмаслиги учун ҳозирнинг ўзидаёқ ишни пайсалга солмай, бутун диққат-эътиборни, сизлар тўғри уқтириб ўтганингиздек, ядро қуроли сайёрамизга узоқ вақтгача фалокат хавфини солавериши фикрига асосланган турли-туман программаларни ишлаб чиқишга эмас, балки айни шу даҳшатли қуролни тугатиш проблемасига қаратиш муҳимдир.

Совет Иттифоқи Рейкьявикда эришилган позициялардан янада олға силжиш учун қатъият билан курашаверади, — бу ҳақда мен сизларга қатъий ваъда бера оламан. Биз у ерда ўзимиз киритган ва жамики ядро воситаларини кескин қисқартиришга ҳамда келгусида тугатишга, сайёрамиз узра тинч космосни таъминлашга қаратилган таклифларимиздан биронтасини қайтариб олмаймиз.

Биз 1986 йил 15 январда ўзимиз ўртага ташлаган дунёни ядро қуролидан халос қилиш программасига таяниб, қуролланиш пойгасини барча жабҳаларда тўхтатишга: ядро аслаҳахоналарини тугатиш, космик қуроллар яратилишига йўл қўймаслик, химиявий қуролни тақиқлаш ёки Европадаги қуролли кучлар қарама-қарши туришини ва оддий қуролларни камайтиришга дадил ва шу билан бирга реалистик ёндашишни таклиф қиламиз.

Бизнинг мана шу ҳамма проблемалар хусусидаги кенг миқёсли таклифларимиз яқин ўн йилликдаёқ ҳамма учун пухта хавфсизликнинг мустаҳкам биноси қуриладиган соз қурилиш материалидир. Бироқ, афсуски, иккинчи томон ҳозирча тинчликнинг тақдири учун мана шундай сиёсий масъулият намойиш этмаяпти ва бу бино қурилишида биз билан бирга қатнашиш истагини билдирмаяпти. Бунинг устига кейинги 15 йил мобайнида мана шундай бино учун барпо этилган пойдеворни бузиб ташлашга уринишлар содир бўлмоқда. Шу муносабат билан биз сизларнинг стратегик қуролларни чеклашга оид аҳдномаларнинг бутун структурасини бузиш эҳтимолидан хавотир олаётганингизга тўла-тўкис қўшиламиз, бундай бузиш бутун дунё учун олдиндан билиб бўлмайдиган оқибатларни келтириб чиқариши мумкин. Айни вақтда сизларни ишонтириб айта оламанки, бу масалада ҳам, бошқа масалаларда ҳам Совет Иттифоқи ҳозирги АҚШ маъмуриятининг масъулиятсизларча йўлига қуролсизланиш ва кенг қамровли хавфсизликни барпо этиш йўлини бундан буён ҳам изчиллик ва қатъият билан қарама-қарши қўяверишни ниятидадир.

Ядро портлатишларига Совет Иттифоқи бир томонлама мораторийсини АҚШнинг 1987 йилдаги биринчи ядро синовигача узайтириш тўғрисида ноиложликдан қабул этган қароримизни таассуф билан кутиб олганингиз боисини тушунамиз. Агар Вашингтонда реалистик ёндашув устун келиб, АҚШ бизнинг бир томонлама мораторийимизга қўшилган тақдирда ядровий қуролсизланиш иши жадал одимлар билан олға силжий олган бўлур эди, албатта. Бироқ, афсуски, биз американикларнинг ўйлаши учун оз эмас, бир ярим йил муддат бериб қўйишимизга қарамай, ҳозирча бундай бўлмади. Айни вақтда биз ҳозир ҳам эшикни очиқ қолдираётганимизга: исталган кун ва ойда биз, агар АҚШ ўз ядро портлатишларини тўхтатишга қарор қилса, яна мораторийга қайтишга тайёр эканлигимизга эътиборингизни жалб этмоқчиман. Аммо ҳар қандай ҳолатда ҳам биз жаҳон ҳамжамиятининг даъватларига, шу жумладан сизларнинг декларацияларингизда изҳор этилган даъватларга Америка томони ахир бир кун қулоқ солади ва ўзининг бу проблемага муносабатини қайта кўриб чиқади, деган умиддан воз кечмаймиз.

Ядро синовларини умуман тақиқлаш вазифасига бизнинг принципиал муносабатимизни таъкидлаб ўтмоқчиман. Ядро қуроли синовларини батамом тақиқлашни биз ҳозир ҳам ядро қуролларини қисқартириш ва сўнгра бу қуролларни тугатиш йўлидаги биринчи галдаги тадбир деб ҳисоблаяпмиз. СССР бу масалани сира кечиктирмай ҳал этишни талаб қилади. Башарти бизни ҳатто ядро портлатишларини қайтадан бошлашга мажбур этсалар ҳам, биз бу проблема хусусида тўла миқёсли музокараларни бошлаш учун зўр сабот билан ҳаракат қилаверамиз, биз бу музокараларни исталган составда ва исталган анжуманда, бироқ, ўз-ўзидан равшанки, АҚШ иштирокида олиб боришга тайёрмиз.

Совет Иттифоқи бу соҳадаги халқаро куч-ғайратларни активлаштириш учун биронта имкониятни қўлдан чиқармасликка интилиб, ядро портлатишларини тўхтатиш устидан контрол қилишда ёрдам бериш тўғрисида сизларнинг сўнгги декларациянгизда яна тасдиқланган таклифдан фойдаланишга ўзининг тайёр эканини изҳор қилди. Афсуски, сизлар таклиф этган олти мамлакат экспертларининг совет ва американикал экспертлар билан учрашуви АҚШнинг бу масаладаги позицияси оқибатида ўтказилмай қолди. Аммо биз ҳозир ҳам ядро синовларини тақиқлаш тўғрисида шартномани ишлаб чиқишни жадаллаштириш учун бу учрашув ғоят фойдали бўлур эди, деб ҳисоблаяпмиз. Шу муносабат билан сизларни шундан хабардор қилмоқчиманки, ҳатто АҚШ сизларнинг таклифингизга ўзининг салбий муносабатини қайта кўриб чиқмаган тақдирда ҳам, шунга қарамай биз сизларнинг экспертларингиз билан учрашувга совет вакилларини юборишга тайёр бўлур эдик. Бу учрашувда контрол соҳасида кейинги вақтларда ўртага ташланган ҳамма янги таклифларни эътиборга олиб, ҳозирнинг ўзидаёқ ўзаро мақбул қарорларга келиш йўлини биргаликда аниқ-равшан излаш билан шуғулланиш мумкин бўлур эди, бу қарорлар кейинчалик ядро қуроли синовларини батамом ва ёппасига тақиқлаш тўғрисидаги шартноманинг пухта контрол механизмига асос қилиб олиниши мумкин бўлур эди.

Пировардида, менинг назаримда, сизларнинг декларациянгиз руҳига ҳамоҳанг бўлиб тушадиган бир фикрни айтмоқчиман. Рейкьявикда келишиб олинган нарсалар, у ерда ядро қуролини тугатишга нисбатан бошланган ёндашув энди фақат СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларга оид нарса бўлиб қола олмайди; эндиликда Рейкьявик натижалари барча мамлакатлар ва халқларнинг умумий мулки бўлиб қолди. Бунинг сабаби ҳам равшан-зеро ядро-космик асримизнинг реаллиги бўлиб қолган уларнинг омон қолишининг ўзаро боғлиқлиги ҳамма давлатларни ядро қуролини тугатилишидан ва қуролланиш пойгаси космосга кўчирилмаслигидан ҳаётий манфаатдор қилиб қўяди. Ҳозирги кунда бутун инсониятни сақлаб қолиш йўлида катта ва кичик давлатларнинг мана шундай ўзаро баҳамжиҳат ҳаракати илгари ҳеч қачон кўрилмаган даражада ҳаётий зарурат бўлиб қолди. «Деҳли олтилиги»нинг шу йўлда ҳормай-толмай сарфлаётган куч-ғайратларини табриклаш билан бирга Совет Иттифоқи ҳам бу муштарак ишга жуда актив ҳисса қўшишга тайёр эканлигига сизларни ишонтирмоқчиман.

Ҳурмат билан

М. ГОРБАЧЕВ.

ТАСС АХБОРОТИ

ОРБИТАДАГИ ТУТАШТИРИШ

1987 йил 18 январь куни Москва вақти билан соат 10 дан 27 минут ўтганда «Прогресс—27» автоматик юк кемаси «Мир» орбитал станцияси билан туташтирилди.

Бир-бирини қидириш, яқинлашиш, ёндашиш ва туташтириш космик аппаратлар ичидаги автоматика воситалари ёрдамида бажарилди. Бу жараёнларни ердаги команда-ўлчов комплекси билан ҳамкорликда учишни бошқариш маркази назорат қилиб турди.

«Прогресс—27» юк кемаси станцияга агрегат бўлмаси томонидан туташтирилди. Орбитага бирлашган двигатель ускунаси учун ёнилғи ҳамда «Мир» станциясининг бундан буён ҳам ишлаб туришини таъминлаш учун зарур сарфланадиган бошқа материаллар етказиб берилди.

Телеметрик ахборотга қараганда, «Мир» орбитал комплекси — «Прогресс—27» борт системалари нормал ишламоқда.

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

1986 ЙИЛДА СССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

I. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг умумиқтисодий кўрсаткичлари

1986 йилда КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш давомида халқ хўжалигида ижобий силжишлар юз берди, унинг самарадорлиги ошди. Жамиятда қайта қуриш дадил авж олдирилди. Ривожланиш суръатларининг камайиши каби салбий тенденция бартараф этиб борилди; ижтимоий ишлаб чиқаришнинг деярли ҳамма тармоқларида ривожланиш суръатлари ошди; бир қанча муҳим йўналишларда беш йилликнинг биринчи йилида ўртача йиллик топшириқлар даражасига эришилди. Социал сиёсатни янада активроқ амалга ошириш, социал-маданий соҳанинг моддий базасини мустаҳкамлаш сари бурилиш кўзга ташланди.

Шу билан бирга йил якунлари ҳамма жойда ҳам қайта қуриш ишлари давр руҳига мос бўлмаганлигидан далолат беради. Халқ хўжалигининг баъзи соҳаларида қайта қуриш секинлик билан борди, чуқур жараёнларга таъсир этмади. Ишлаб чиқаришнинг бир маромда бормаслиги, маҳсулот хиллари ва сифати, шартнома бўйича маҳсулот етказиб бериш планларини бажаришдаги жиддий камчиликлар давом этди. Қурилишни жамлаш ва ўз вақтида тугаллаш таъминланмади. Ишлаб чиқариш резервларидан етарли фойдаланилмади, моддий ресурсларни нобуд қилиш ва ортиқча сарфлашга йўл қўйилди. Аҳолининг товарлар ва хизматларга эҳтиёжлари тўла даражада қондирилмади.

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш асосий кўрсаткичларининг ўсиш суръатларини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1986 йилда 1985 йилга нисбатан процент ҳисобида: план ёки унга асосланган ҳисобларга кўра	амалда
Ҳосил қилинган миллий даромад	103,9	104,1
Саноат маҳсулоти — жами	104,3	104,9
шу жумладан:		
ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш	104,3	105,2
истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш	104,4	104,0
қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари	105,3	105,1
Асосий фондларни ишга тушириш	114,1	106
Капитал маблағлар сарфи	108,4	108
Барча турдаги транспортда юк ташиш (жўнатиш) ҳажми	101,7	102,1
Барча турдаги транспортнинг пассажир обороти	101,2	103,8
Ижтимоий меҳнат унумдорлиги	103,8	103,8
Ишчилар ва хизматчилар сони	100,4	100,6
Халқ хўжалигида олинган фойда	108,9	108,8
Халқ хўжалигида иш ҳақи фонди	102,7	103,3
Ишчи ва хизматчиларнинг пул ҳисобидаги ўртача ҳақи	102,3	102,7
Колхозларнинг жамоат хўжалигида колхозчилар меҳнатига тўланган ҳақ	101,5	104
Ижтимоий истеъмол фондларидан аҳолига тўловлар ва имтиёзлар	104,1	104,1
Аҳоли жон бошига реал даромадлар	102,5	102,3
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти	105,3	106,4
шу жумладан алкоголли ичимликлар сотиш ҳажми истисно қилинганда	106	107,1
Аҳолига ҳақ тўланадиган хизмат ҳажми	114,2	110,2
Фойдаланишга топширилган уй-жойлар умумий майдони	104,5	104,5
Ташқи савдо обороти (амалдаги нархларда)	103,0	92,0

Ҳосил қилинган **миллий даромад** салкам 590 миллиард сўмни (амалдаги нархларда) ташкил этди.

Саноат маҳсулоти олдинги йилдагига нисбатан 39 миллиард сўмлик кўпайди ва 840 миллиард сўмга етди.

1986 йилда 219,2 миллиард сўмлик **қишлоқ хўжалиги маҳсулоти** олинди, бу ўн биринчи беш йилликдаги ўртача йиллик даражадан 17,5 миллиард сўм ёки 9 процент кўпдир.

СССРнинг ташқи савдо обороти 130 миллиард сўмни ташкил этди. Капиталистик мамлакатларнинг бозорларида ёқилғи—хом ашё ва бошқа баъзи товарлар нархи кескин пасайиб кетганлиги сабабли ташқи савдо товар обороти 8 процент камайди. Шу билан бирга ташқи савдо ҳажми ўзгармас нархларда 2 процент кўпайди.

Ташқи савдо оборотида социалистик давлатлар етакчи ўринни эгаллади, уларнинг ҳиссаси 67 процентга етди.

Совет Иттифоқи 70 мамлакатга иқтисодий ва техникавий мадад берди. 47 мамлакатда 888 объектни комплектлаш учун, шу жумладан 13 та социалистик мамлакатда 619 объектни ва 34 та ривожланаётган ҳамда бошқа мамлакатларда 269 объектни комплектлаш учун саноат корхоналари қурилишига ускуналар ва материаллар етказиб берилди.

II. Ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш

ФАН ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИ

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш машинасозликни сифат жиҳатидан ўзгартиришга асосланди. Унинг маҳсулотлари **янгиланиши** кўламлари ошди: 1985 йилдаги 3,1 процентдан 4 процентга етди.

Маъмурий бошқарув, илмий тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик ишларини автоматлаштириш учун хусусий электрон-ҳисоблаш машиналари, умумий машинасозликда қўлланиладиган ишлаб чиқариш модулларининг янги ўзгарувчан турларини, криоген ускуналарини, ишлов беришнинг электрофизик, электрохимик ва бошқа медотлари учун станокларни, тайёр заготовкалар олиш ва композицион материаллар чиқариш учун машина-ускуналарни ишлаб чиқариш бошланди.

Бироқ саноат маҳсулотини янгилашнинг планлаштирилган суръатларига эришилмади. Кўпгина буюмларнинг техникавий даражаси ва сифати пастлигича қолмоқда. Умумий ишлаб чиқариш ҳажмида олий сифат категориясидаги маҳсулот салмоғи 15 процентни ташкил этди. Маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашда **давлат қабули** алоҳида ўрин тутади, у муҳим халқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқараётган 1,5 минг корхонада жорий этилди.

Саноат корхоналарининг механизациялаш ва автоматлаштиришнинг замонавий воситалари билан жиҳозланиши ошди. Турли технология мақсадларига мўлжалланган 200 дан ортиқ ўзгарувчан ишлаб чиқариш системалари, 13 минг саноат роботи жорий этилди, 11 минг механизациялашган поток, автомат ва ротор линиялар ўрнатилди. 8 минг участка, цех, ишлаб чиқариш комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришга ўтказилди. 249 та автоматлаштирилган лойиҳалаш системаси ишга туширилди.

Халқ хўжалиги тармоқларида **прогрессив технологиялардан** фойдаланиш кенгайди.

Саноатда қатламларга таъсир ўтказишнинг янги методларини қўлланиб ва бурғулаш тезлигини оширишга имкон берадиган забой двигателларини қўлланиб, қудуқ бурғулаб нефть қазиб чиқариш ҳажми кўпайтирилди. Узлуксиз ҳаракат қиладиган прогрессив техникани қўлланиб очиқ усулда кўмир қазиб чиқариш янада ривожланди. Табиий газни жойларга етказиб бериш учун ёнилғи сарфини камайтиришни таъминлайдиган юксак унумли агрегатлар жорий этилди. Пўлат ишлаб чиқариш умумий ҳажмида кислород-конвертор усулида эритилган пўлат 33 процентни, электр ёрдамида эритилган пўлат 13 процентни ташкил қилди, печдан ташқарида вакуумлаштирилган ва синтетик шлаклар билан ишлов берилган пўлатдан прокатнинг айрим турларини ишлаб чиқариш кўпайди.

Материалларга ишлов беришнинг плазмали, электр эрозияли, ультра товушли, электрон-нурли ва лазер миқдорли қурилмаларидан, янги пайвандлаш жараёнларидан фойдаланиб, шакл беришнинг самарали усуллари янада ривожлантирилди.

Шу билан бирга прогрессив машиналар, приборлар, ускуналар ва технологияларни жорий этиш миқёслари етарли эмас. Фан ва техникани ривожлантириш топшириқларини амалга оширишдаги қолоқлик умуман бартараф этилмади.

СССР Қора металлургия министрлиги, СССР Енгил ва озиқ-овқат машинасозлиги министрлиги, СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ва бошқа министрликлар планни бажармадилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ТРАНСПОРТ КОНВЕЙЕРИГА — АНИҚ МАРОМ!

ИЗЛАНДИЛАР, ТОПДИЛАР

Коллектив ягона, бир бутун организм сифатида уюшиб, аҳиллик билан ишлаган жойда муваффақиятларга эришилади. Бу ҳақиқатни Марғилон темир йўл станцияси ишчи ва хизматчилари ўз меҳнат фаолиятларида кўрсатмоқдалар.

Дарҳақиқат, КПСС XXVII съезди мамлакат темир йўл хўжалигини янада ривожлантириш, пўлат магистраллар ишини янги талаблар даражасига кўтариш вазифасини қатъий қилиб қўйди. Шу сабабли станция меҳнатчилари муттасил изланмоқдалар. Поезд тузувчи, машинист, стрелкачи, сигналчи, ҳисобчи, навбатчи ва бошқа кишиларнинг ўзаро тушуниб, уйғун ҳолда ҳаракат қилишлари туфайли ишнинг аниқ маромда бориши таъминланмоқда.

Аввало бу маневр ишларининг бирмунча пухта ташкил этилганида кўриниб турибди. Поезд тузувчилар бригадаларига нисбатан талабчанлик оширилди.

Ҳозир ягона технология асосида ишлаш тажриба қилиб кўрилмоқда. Бу кутилган яхши натижаларни бераётир.

Локомотивлар махсус вагон участкаларига бириктиб қўйилди. Машинистлар бирбирини тушунган ҳолда ишни кетма-кет усулда ташкил этиб, ҳаракат аниқлигига эришмоқдалар. Бирининг иши эндиликда иккинчисига халақит бермайди. Булар юк ортиш-тушириш участкаларида меҳнат унумдорлигини ошириш, ҳаракатни қатъий тартибга солиш имконини берди.

Кейинги вақтда поездлар асосан оғир юкли қилиб тузилмоқда. Составдаги вагонлар сони кескин оширилди. Бу — икки поезд бирлаштирилди, деган маънони беради.

Меҳнатнинг илғор ва қулай усулда ташкил этилиши тежамкорликдаги муваффақиятларни ҳам кўпайтирмоқда. Ўтган йили илғор ишчи ва хизматчилардан тушган тўртта рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 2 минг сўмликдан зиёд иқтисодий самара олинди.

Вагонлар ҳаракатини тезлаштириб, ундан фойдаланишни яхшилаш учун курашда марғилонлик темирйўлчилар корхона ва ташкилотлар билан самарали ҳамкорликни мустаҳкамлашга катта эътибор бермоқдалар. Юкларни зичлаб жойлаштириш, юк тушириш вақтини қисқартириш ҳисобига ҳар ойда йигирмата вагон тежаб қолинмоқда. Тежалган вагонлар ҳисобига планга қўшимча юк ортилмоқда.

Шундай қилиб, Марғилон темир йўл станциясининг изланувчан коллективи транспорт конвейерига аниқ маром бахш этиб, беш йилликнинг иккинчи йили план топшириғини барвақт бажариш йўлида мусобақани авж олдирмоқда.

Т. ҲАМИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

ҚУРИЛИШДА ҚОЛОҚЛИКНИ ҚАТЪИЯН БАРТАРАФ ЭТАЙЛИК

Республика Қурилиш министрлигининг меҳнат коллективлари бу йил ишни такомиллаштириш намунасини кўрсатишлари, қайта қуриш йўлидан дадил қадам қўйишлари лозим. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги коллегиясининг мажлисида ана шу ҳақда гапирилди. Мажлисда беш йилликнинг биринчи йили якунлари ва 1987 йил плани бажарилишини таъминлашга оид тадбирлар кўриб чиқилди.

Мажлисда айтиб ўтилганидек, уй-жойлар ва социал-маданий-маиший объектларни ишга туширишни кўпайтиришга имкон берган баъзи ижобий силжишлар билан бирга Қурилиш министрлиги халқ хўжалигининг бир қанча тармоқларида алоҳида муҳим объектларни ишга тушириш йиллик планини умуман бажармаганлигини айтиб ўтиш керак.

Энг аввало меҳнат унумдорлигини капитал харажатларсиз ўстиришни таъминлайдиган ташкилий чоралар ишни яхшилашнинг асосий омили бўлиб хизмат қилиши керак. Бу, биринчидан, коллектив пудратни жорий этишдан иборат. Бу йил қурилиш ташкилотларининг 40 проценти коллектив пудрат усулига ўтиб ишлаши зарур. Иккинчидан, ишни икки сменада ташкил этиш юзасидан Қурилиш министрлиги қарорларининг сўзсиз бажарилишидир. Учинчидан, моддий ва меҳнат ресурсларидан, техникадан оқилона фойдаланишдан иборат.

КПСС XXVII съездининг йўл-йўриқларига биноан тармоқнинг хўжалик юритишнинг янгича шароитида ишлашга тайёрлиги тўғрисидаги масала ғоят муҳим аҳамият касб этади. Эндиликда Қурилиш министрлиги системасида дастлабки лойиҳа-қурилиш бирлашмаларини ташкил этишга киришиш лозим. Бу эса қурилишларни тезлаштириш учун янги омил бағишлаши керак. Инвестиция сиёсатидаги ўзгаришлар, тобора кенг кўламда жорий этилаётган хўжалик ҳисоби режими қурувчилардан катта сафарбарликни, янги материаллардан фойдаланишни, объектларнинг яхлитлигини оширишни талаб қилмоқда. Министрлик раҳбарлари мана шу барча ишларда ҳозирча сусткашлик қилмоқдалар.

Мажлисда буюртмачилар билан ўзаро муносабатлар, ишлар планини тузиш проблемалари ўткир қилиб қўйилди. Ўтган йилги хатолардан хулосалар чиқарилмади: планларга ҳужжатлар тўлиқ берилмаган, маблағ ажратилмаган объектлар яна киритилган. Объектларнинг деярли 80 процентини яна йил охирида ишга тушириш мўлжалланмоқда, бу эса хайбаракаллачиликка ва сифатнинг пасайишига олиб келади. Планларни тузишда принципиаллик ва талабчанлик зарур, ҳозирнинг ўзидаёқ беш йилликнинг учинчи йилидаги ишлар программаси тўғрисида ўйлаш керак.

Қурилиш министрлиги ўз саноат базасининг аҳволи кескин танқид қилинди. Тармоқ имкониятлари йўл қўйиб бўлмайдиган даражада суст ривожлантирилмоқда. Уйсозлик комбинатларида қувватларнинг иш билан таъминланиши ғоят паст даражада, ваҳолонки бу комбинатлар уй-жойлардан ташқари, болалар боғчалари, магазинлар ва бошқа социал-маданий объектлар барпо этишлари мумкин. Яхлит уйсозлик суст ривожлантирилмоқда. Бундай уйсозлик архитекторларга янги-янги имкониятлар беради, объектларнинг сифатини яхшилаш, уларнинг зилзилага бардошлилигини ошириш мумкин бўлади.

Қайта қуриш шароитида жойлардаги партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг роли кескин ошади. Уларнинг энг биринчи вазифаси — партиявий ва хизмат бурчи, қурилиш ишлаб чиқаришини такомиллаштиришга оид партия ва ҳукумат қарорлари бажарилиши учун раҳбар кадрларга, ҳар бир коммунистга нисбатан талабчанликни кучайтиришдан иборат. Ёш истиқболли ходимларни раҳбарлик лавозимларига дадил кўтариш, тўлақонли резервни вужудга келтириш тўғрисида, мутахассисларнинг профессионал савиясини ошириш, юқори малакали ишчилар, бригадирлар, мастерлар тайёрлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур.

Мажлисда сўзсиз ҳал этишни талаб қилаётган жорий вазифалар айтиб ўтилди: ўтган йили ишга туширилмаган объектларни тезроқ қуриб битказиш; 1987 йилда ишга тушириладиган объектларга кучларни жамлаш; ишга тушириладиган объектларни ҳар ойда ишга туширишни планлаштиришга ва жумладан, январь ва февраль ойларида фойдаланишга топшириш мўлжалланган барча объектларни сўзсиз ишга тушириш керак. КПСС Марказий Комитети талаб қилганидек, қурилишдаги аҳволга фан-техника тараққиётини қатъиян жадаллаштириш позицияларида туриб баҳо берилиши лозим.

Коллегия мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Қ. Х. Махамадалиев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Агросаноат комплексида 1987 йил ҳосили учун интенсив технология асосида етиштириладиган дон экинлари майдони мамлакат кузги экинлар майдонининг 48 процентини ташкил этди.

Озиқ-овқат саноатида ферментли препаратлардан фойдаланиб, маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди, мембрана жараёнларини қўлланиб, сут хом ашёсини қайта ишлаш амалга оширилди.

Қурилишда саноат биноларини комплекс тарзда етказиб бериладиган енгил металл конструкциялари ва янги сериялардаги йирик панеллардан тиклаш, ёрдамчи ишлаб чиқариш биноларини блоклардан бунёд этиш, қишлоқдаги батамом йиғма қишлоқ ишлаб чиқариш биноларини енгиллаштирилган йиғма темир-бетон елимланган тахта, металл, асбесцемент ва бошқа самарали конструкциялардан қуриш амалга оширилди. Яхлит темир-бетондан иншоотлар қуриш ҳажми ортди. Айни вақтда қурилиш техникасидан қониқарсиз фойдаланилмоқда, машиналар асосий турларининг унумдорлигини тубдан оширишга эришилмади.

Темир йўл **транспортида** юкларни контейнерларда ташиш 5 процент, денгиз транспортида — 6 процент ўсди. Минерал-қурилиш юкларини қазиш, дарё транспортида ташиш ва туширишда ягона ишлаб чиқариш комплекслари, кўп юк ортиладиган ва итариб юргизиладиган составларда юк ташиш транспорт-технология системалари фойдаланишга топширилди.

Автомобиль транспортида юк автомобилларини ёнилғи сифатида газдан фойдаланишга ўтказиш ниҳоятда суст бормоқда.

Ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини ошириш ҳисобига саноатда маҳсулот таннархини арзонлаштиришдан олинган йиллик тежам 4 миллиард сўмдан ошиб кетди, ходимларнинг шартли тарзда қўли бўшаб қолиши 700 минг кишидан кўпроқ бўлди.

Илмий потенциал ўсди. Тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини маблағ билан таъминлаш ҳажмлари ортди. Бир йил мобайнида 15 та илмий кашфиёт рўйхатга олинди.

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқалари мустаҳкамланди. Машинасозликдаги илмий-тадқиқот институтлари ва конструкторлик ташкилотларининг асосий қисми ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари составига киритилди. Техника, технология ва материалларнинг янги туркумларини ишлаб чиқиши лозим бўлган тармоқлараро илмий-техникавий комплекслар тузилди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар илмий-техникавий тараққиётининг Комплекс программасида кўзда тутилган топшириқлар бажарилди.

Машиналар, ускуналар, аппаратлар, асбоблар ва автоматлаштириш воситаларининг 3,5 минг намунаси тайёрланди. Аммо бир қанча тадқиқотлар ва ечимлар натижалари узоқ муддат мобайнида бажарилмоқда ва жорий этилмоқда. Яратилган намуналарнинг анчагина қисми ишлаб чиқаришда учинчи ва шундай кейинги йилларда ўзлаштирилмоқда.

Фан ва техника ютуқлари меҳнат коллективларининг актив иштирокида амалга оширилди. Мамлакат халқ хўжалигида 24 минг ихтиро ва 4 миллиондан кўпроқ рационализаторлик таклифидан фойдаланилди.

ТЕХНИКАВИЙ ҚАЙТА ЖИҲОЗЛАШ ВА РЕКОНСТРУКЦИЯ

Техникавий қайта жиҳозлаш ва амалдаги ишлаб чиқаришларни реконструкция қилиш мақсадларига ажратилган капитал маблағларнинг умумий ҳажми 8 процент оширилиши билан бир қаторда бундан аввалги йилдагига нисбатан 17 процент кўп маблағ сарфланди. Капитал маблағларнинг умумий ҳажмида ишлаб чиқариш қурилишига техникавий қайта жиҳозлаш ва реконструкция харажатлари салмоғи 42 процентга етди.

Халқ хўжалигида қиймати 181 миллиард сўмлик асосий фондлар, шу жумладан қиймати 130 миллиард сўмлик ишлаб чиқариш фондлари ишга солинди. Уларнинг умумий ҳажмида янгитдан бунёд этилган ишлаб чиқариш фондларининг салмоғи 1986 йилнинг охирига келиб 7 процентни ташкил этди.

РЕСУРСЛАРНИ ТЕЖАШ

Меҳнат ресурсларидан рационалроқ фойдаланила бошланди. Ижтимоий меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига миллий даромад ўсишининг 94 процентга яқини олинди, 3,8 миллион киши меҳнатини тежаш таъминланди. Халқ хўжалиги тармоқларида меҳнат унумдорлигининг ўсишига кўп жиҳатдан қўл меҳнатидан фойдаланишни камайтириш (1 миллион кишининг қўли бўшади), иш вақтининг беҳуда кетишини камайтириш (ўртача 20 процент) ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш, касблар ва лавозимларни қўшиб юбориш практикасини кенгайтириш асосида эришилди. Касблар ва лавозимларни қўшиб юбориш натижасидагина 600 мингдан ортиқ киши ишчи кучига эга бўлган қўшимча эҳтиёж камайтирилди.

Меҳнат коллективларининг ташаббуси кучаймоқда, интизом ва тартиб мустаҳкамланмоқда. Меҳнаткашларни асоссиз тарзда асосий фаолиятдан чалғитиш камайди. Аммо бунинг миқёслари ҳозир ҳам анча кўпдир. **Меҳнатни бригада усулида ташкил этиш** янада кенг ёйилди. Аммо унинг ниҳоятда прогрессив формаси — яъни пудрат шароитларида ишловчи хўжалик ҳисобидаги бригадалар салмоғи ҳозирча камлигича қолмоқда.

Иш жойини аттестациядан ўтказиш ва рационализациялаш давом этди, кўпгина тармоқларда бу иш ҳали ҳам секин бормоқда ва сезиларли натижалар бермаяпти.

Ишчилар ва хизматчиларнинг ўртача йиллик сони 118,5 миллион кишига етиб, бир йилда 0,7 миллион киши кўпайди; ижтимоий хўжаликда банд бўлган колхозчилар 12,8 миллион кишини ташкил этди.

Халқ хўжалигида банд бўлган олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар сони 35 миллион кишига етди. Ҳунар-техника билим юртларида 2,6 миллион малакали ишчи тайёрланди.

Бевосита ишлаб чиқаришнинг ўзида салкам 7 миллион киши янги касб-ҳунарларни ўрганди.

Шу билан бир қаторда, бир қанча тармоқларда диплом олган мутахассислардан норационал фойдаланиш практикаси давом этмоқда. Дипломли мутахассислардан 4 миллионга яқин киши ана шундай тайёргарликни талаб қилмайдиган лавозимларда ишлаб турибди. **Моддий ресурслардан** фойдаланишнинг самарадорлиги ошди. Миллий даромадга энергия сарфи 1,6 процент, металл сарфи 0,6 процент камайди.

Моддий ва ёқилғи энергетика ресурсларининг асосий турларини тежаш бўйича белгиланган топшириқлар бажарилди. 35 минг тонна рангли металлар прокати, 80 минг тонна қувурларнинг айрим турлари, 20 миллион тоннадан кўпроқ шартли ёқилғи тежалди. Халқ хўжалигининг ёқилғи ва энергияга эҳтиёжи ортишининг 42 проценти буларни тежаш ҳисобига таъминланди. Шу билан бир қаторда, айрим министрликлар ва идоралар моддий ресурслардан оқилона фойдаланмадилар, уларни тежаш бўйича белгиланган топшириқларни бажармадилар (СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги—қозон-печ ёқилғисини тежаш; СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, СССР Енгил саноат министрлиги — электр энергиясини тежаш; СССР Автомобиль саноати министрлиги, СССР Қора металлургия саноати министрлиги— қора металлар прокатини тежаш топшириқларини бажармадилар). Халқ хўжалигида иккиламчи хом ашёдан етарли фойдаланилмаяпти.

Капитал қурилишда омборлардаги ўрнатилмаган ускуна запасларининг камайиши тенденцияси кўзга ташланди.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПОТЕНЦИАЛИДАН ФОЙДАЛАНИШ

Корхоналарни икки ва уч сменали иш режимига ўтказиш асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни яхшилашнинг муҳим омилидир. Ҳозирги вақтда бу Ленинград, Харьков, Курск областларида, Латвия ССР ва мамлакатнинг бошқа бир қанча регионларида амалга оширилмоқда.

Янги ишга туширилган ва реконструкция қилинган қувватларни ўзлаштиришда жиддий камчиликлар содир бўлмоқда. СССР Нефть химияси саноати министрлигига қарашли «Чимкентшина» бирлашмасида, СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлигига қарашли Али-Байрамли шаҳридаги саноат автомати ва телемеханикаси заводида, СССР Автомобиль саноати министрлигига қарашли Кутаиси автомобиль заводида, СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлигига қарашли «Гомсельмаш» бирлашмасининг қуюв ва нормаллар заводидаги, СССР Енгил саноат министрлигига қарашли Куровск меланж комбинатидаги (Москва области) янгидан ишга туширилган қувватлар ниҳоятда паст даражада ўзлаштирилмоқда.

Барнаул шаҳридаги «Химволокно» бирлашмасида (СССР Химия саноати министрлиги), Днепродзержинск шаҳридаги электр ижро механизмлари заводида (СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги) янги қувватларни ўзлаштириш муддатлари ўтиб кетган бўлса ҳам маҳсулот чиқариш аслида бошлангани йўқ. Тбилиси шойи бирлашмаси, Ўзбекистон ССРдаги Хўжайли йигирув-тўқув фабрикаси, Чортоқдаги тикув трикотаж фабрикасида (бу корхоналар СССР Енгил саноат министрлигига қарайди) янгидан ишга туширилган қувватлар ўзлаштирилмаган.

Айрим министрликлар ва идоралар маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топшириқларни бажармадилар. Ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг чорак қисмига яқини молиявий натижаларга доир планни бажармади.

БОШҚАРУВНИ ВА ХЎЖАЛИК МЕХАНИЗМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

Саноатдаги ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг учдан бир қисми хўжалик юритишнинг янги шароитларида ишлади, улар саноат маҳсулоти ялпи ҳажмининг ярмидан кўпроғини ишлаб чиқарди.

Кўпгина министрликларда шартномавий мажбуриятларнинг бажарилиши яхшиланди, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари ошди. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди маблағлари ҳисобидан техника билан қайта қуролланиш миқёсларини кенгайтириш имкониятларидан тўлиқроқ фойдалана бошлашди.

Янги шароитларда ишлаётган темир йўллар юк ва пассажир ташиш планининг камроқ ходимлар билан бажарилишини таъминладилар, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва таннархини камайтиришнинг умуман темир йўл тармоғига нисбатан юқорироқ суръатларига эришдилар.

Халқ хўжалигининг етакчи тармоқларини бошқаришнинг ташкилий структураси такомиллаштирилиши натижасида кўп йиллар мобайнида биринчи марта бошқарув органлари аппарати ходимларининг сони қисқарди. Саноат тармоқларини бошқаришнинг янги бош схемалари жорий этилди.

Қишлоқ хўжалигининг агросаноат комплекси бошқа тармоқлари билан бирлашув формаси бўлмиш комбинатлар хўжалик практикасига жорий этилмоқда. РСФСР, Украина ССР ва Белоруссия ССРда мана шундай корхоналар барпо этилди. Латвия ССР ва Тожикистон ССРда колхозлар, совхозлар, қайта ишлаш саноати корхоналари ва савдо ташкилотларининг бирлашуви асосида агросавдо фирмалари ишлай бошлади.

Қурилишни бошқариш қайта қурилди, мамлакатнинг яхлит қурилиш комплексига марказлаштирилган раҳбарлик кучайтирилди.

Ташқи иқтисодий фаолиятни яхшилаш соҳасидаги иш бошлаб юборилди. Қардош мамлакатларнинг корхоналари билан ҳамкорликнинг янги формалари ривож топмоқда, бевосита ишлаб чиқариш алоқалари мустаҳкамланмоқда. Совет ва чет эл ташкилотлари ҳамда фирмалари иштирокида қўшма корхоналар ва бирлашмалар барпо этилмоқда.

Хўжалик юритишнинг янги усуллари ҳали етарли равишда интенсив ўзлаштирилмаяпти, улар мамлакат экономикасини ривожлантиришдаги сифат жиҳатдан янги силжишларга эришишга муносиб равишда таъсир ўтказмаяпти.

III. Моддий ишлаб чиқаришни ривожлантириш

САНОАТ

Саноатда **маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартномавий мажбуриятларнинг бажарилиши** бирмунча яхшиланди. Бироқ маҳсулот етказиб беришни ҳисобга олган ҳолда маҳсулот реализация қилиш плани 98,6 процент бажарилди. Ҳар тўрт корхонанинг бири шартномавий интизомни бузди.

Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 101 процент бажарилди, Молдавия ССР билан СССР Атом энергетика министрлигидан ташқари барча иттифоқдош республикалар ва саноат министрликлари топшириқларнинг бажарилишини таъминладилар.

Маҳсулотнинг кўпчилик **энг муҳим турларини ишлаб чиқариш** топшириқлари ошириб бажарилди. Газ, кўмир қазиб олиш, пўлат, прокат, автомобиль, металл қирқиш станоклари, ҳисоблаш техникаси, синтетик кир ювиш воситалари, қоғоз, мебель ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари адо этилди.

Саноат ишлаб чиқариши самарадорлигининг асосий кўрсаткичлари яхшиланди. **Меҳнат унумдорлиги** пландаги 4,1 процент ўрнига 4,6 процент ошди, ишлаб чиқаришни ўстиришнинг 96 проценти шу ҳисобдан ҳосил қилинди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ўртача иш ҳақининг ошишидан илдамроқ борди. Саноат маҳсулотининг **таннархини камайтириш** плани бажарилди, **фойда кўпайди**.

Ғарбий Сибирь, Саян, Павлодар-Экибастуз территориал-ишлаб чиқариш комплексларининг Курск магнит аномалияси зонаси ва БАМ зонасининг саноати илдам суръатлар билан ривожланди.

Комплекслар ва министрликлар бўйича ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари, саноат маҳсулотини реализация қилиш планининг бажарилиши хусусидаги маълумотлар қуйидагилардан иборат:

	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги	маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти
Ёқилғи-энергетика комплекси	104	103	101
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	104	103	100,2
СССР Атом энергетикаси министрлиги	97	90	93
СССР Нефть маҳсулотлари саноати министрлиги	103	99,3	100,6
СССР Газ саноати министрлиги	108	106	103
СССР Кўмир саноати министрлиги	103	103	103
Металлургия комплекси	104	104	102
СССР Қора металлургия министрлиги	104	105	102
СССР Рангли металлургия министрлиги	103	103	101
Машинасозлик комплекси	106	107	102
СССР Энергетика машинасозлиги министрлиги	107	107	100,9
СССР Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлиги	105	106	101
СССР Электр-техника саноати министрлиги	107	109	100,9
СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	106	107	102
СССР Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	108	108	100,3
СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги	109	108	102
СССР Автомобиль саноати министрлиги	105	106	102
СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	107	107	102
СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги	105	105	100,3
СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	107	107	103
СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ва рўзғор асбоблари министрлиги	107	108	100
Химия-ўрмон комплекси	105	105	100,9
СССР Нефть ва химия саноати министрлиги	103	103	100,8
СССР Химия саноати министрлиги	107	108	101
СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги	108	107	101
СССР Медицина ва микробиология саноати министрлиги	110	109	100,8
СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги	105	106	100,8
Агросаноат комплекси	104	105	101
СССР Давлат агросаноат комитети	105	105	100,3
СССР Балиқ хўжалиги министрлиги	105	106	104
СССР Дон маҳсулотлари министрлиги	102	102	102
* * *			
СССР Енгил саноат министрлиги	102	105	100,5
СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	104	105	101

Иттифоқдош республикаларда, шу жумладан иттифоқ қарамоғидаги саноатда ўсиш суръатлари ва маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиш кўрсаткичлари қуйидагича:

	1986 йил 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги	маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти
РСФСР	104,8	104,9	101
Украина ССР	104,4	104,3	100,8
Белоруссия ССР	107,0	106,6	102
Ўзбекистон ССР	105,8	103,5	101
Қозоғистон ССР	105,6	104,5	101
Грузия ССР	104,6	104,1	100,9
Озарбайжон ССР	105,0	103,9	101
Литва ССР	105,0	104,5	102
Молдавия ССР	106,2	105,3	99,2
Латвия ССР	103,9	104,0	102
Қирғизистон ССР	105,3	103,6	101
Тожикистон ССР	102,7	100,6	102
Арманистон ССР	105,6	104,1	101
Туркманистон ССР	105,8	103,9	102
Эстония ССР	103,8	104,4	102

Энг муҳим саноат комплекслари соҳасида ишлаб чиқариш планининг бажарилиши қуйидагича бўлди:

ЁҚИЛҒИ-ЭНЕРГЕТИКА КОМПЛЕКСИ

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилга нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия, миллиард киловатт-соат	1.599	99,6	104
Нефть (газ конденсати қўшиб ҳисобланган), миллион тонна	615	99,7	103
Газ, миллиард кубметр	686	102	107
Кўмир, миллион тонна	751	102	103

Газ ва кўмир саноати барқарор ишлади. Нефть саноатидаги аҳвол яхшиланди, бу соҳада илгари эришилган нефть қазиб олиш даражаси қайта тикланди.

Пландан ташқари 14 миллиард кубметр газ ва 17 миллион тонна кўмир қазиб олинди. Шу билан бирга салкам икки миллион тонна нефть, шу жумладан газ конденсати олинмай қолинди.

Чернобиль атом электр станциясидаги авария ҳамда мамлакатнинг айрим регионларидаги дарёларнинг суви кам бўлганлиги сабабли келиб чиққан қийинчиликлар муносабати билан электр энергия ҳосил қилиш плани бажарилмади.

МЕТАЛЛУРГИЯ КОМПЛЕКСИ

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилга нисбатан процент ҳисобида
Пўлат, миллион тонна	161	101	104
Қора металлар (тайёр) прокати, миллион тонна	112	100,5	103
Пўлат қувурлар, миллион тонна	19,8	100,4	102
Темир руда, миллион тонна	250	101	100,9

Металл маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқаришнинг планлаштирилган даражаси: пўлат соҳасида 1,9 миллион тонна, қора металларнинг тайёр прокати соҳасида 606 минг тонна, пўлат қувурлар соҳасида 69 минг тонна миқдорида ошириб бажарилди.

Металл маҳсулотининг тежамли турларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар бир йил мобайнида салкам 1,7 миллион тонна металлни тежаш имконини берди.

Бироқ мамлакатнинг прогрессив маҳсулот кўпгина турларига бўлган эҳтиёжлари тўла-тўкис қондирилмаяпти. СССР Қора металлургия министрлиги узлуксиз металл қуювчи машиналардан олинган яроқли қуйма заготовка, совуқ усулда катанка қилинган ва декапировка қилинган юпқа тунукасимон конструкцион пўлат, юксак даражада пишиқ бурғулаш қувурлари, самарали металл маҳсулотларнинг бошқа баъзи турларини ишлаб чиқариш планини бажармади.

МАШИНАСОЗЛИК КОМПЛЕКСИ

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Турбиналар, миллион киловатт	21,9	95	104
Турбиналар учун генераторлар, миллион киловатт	14,9	84	121
Ўзгарувчан ток электр двигателлари, миллон киловатт	55,7	98	102
Металл қирқиш станоклари, миллиард сўмлик	2,9	107	109
шу жумладан рақамли программа асосида бошқариладиган станоклар	1,3	111	123
Темирчилик-пресс машиналари, миллион сўмлик	693	94	105
Саноат роботлари, минг дона	15,1	93	114
Приборлар, автоматлаштириш воситалари ва уларнинг запас қисмлари, миллиард сўмлик	4,8	102	105
Ҳисоблаш техникаси ва уларнинг запас қисмлари, миллиард сўмлик	4,8	109	113
Нефть аппаратлари, миллион сўмлик	247	97	108
Химия асбоб-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари, миллион сўмлик	966	96	103
Енгил ва озиқ-овқат саноати учун технология асбоб-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари, миллиард сўмлик	1,8	98	104
Тракторлар, миллион от кучи	54,5	100,2	103
Қишлоқ хўжалик машиналари, миллиард сўмлик	4,0	99	109
Дон комбайнлари, минг дона	112	100,2	100,2
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари ҳамда асбоб-ускуналари, миллиард сўмлик	2,9	98	102
Экскаваторлар, минг дона	42,9	102	100,9

Машинасозлик комплексидаги маҳсулот умумий ҳажмининг ўсиши умуман саноатдаги ўсишдан 1,3 баравар юқори бўлди.

Прогрессив металлни қайта ишлаш асбоб-ускуналари, шу жумладан, рақамли программа асосида бошқариладиган станоклар ва темирчилик-пресс машиналари, ҳисоблаш техникаси воситалари, тежамли ва серунум кўтарма-транспорт, темир йўл машина ва механизмлари, кўмир ва нефть саноати асбоб-ускуналари ишлаб чиқариш жадал суръатлар билан ривожлантирилди.

Шу билан бирга машинасозлик комплексида хўжалик юритишнинг янги шароитлари имкониятлари тўла-тўкис рўёбга чиқарилмади. Унинг кўпчилик министрликларида шартномавий мажбуриятларнинг бажарилиши аввалги йилга нисбатан ёмонлашди. Маҳсулотнинг бир қанча энг муҳим турлари — ўзгарувчан ток электр двигателлари, химия асбоб-ускуналари, темирчилик-пресс машиналари, нефть аппаратлари, чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари ҳамда асбоб-ускуналари, полиграфия асбоб-ускуналарини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган план топшириқлари бажарилмаганлиги оқибатида шундай аҳвол рўй берди. Заготовкаларни узлуксиз қуядиган машина ва асбоб-ускуналар, 8000 от кучи қувватига эга бўлган икки секцияли юк тепловозлари (СССР Оғир транспорт ва машинасозлик, министрлиги), янги сериядаги доимий ток машиналари (СССР Электр-техника саноати министрлиги), гидравлик узатмали бир чўмичли ўрмаловчи экскаваторлар (СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги), пахмоқ газламалар ишлаб чиқарадиган автомат пневморапирали тўқув станоклари (СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлиги) сингари юксак самарали маҳсулот турларини ишлаб чиқариш планининг бажарилиши таъминланмади.

Самарали қишлоқ хўжалик техникаси: «К-700» ва «Т-150» тракторлари билан бирга ишлатиладиган машиналарнинг айрим турлари, маккажўхори ўрадиган техника (СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги), ўзиюрар ва тиркама хашак ўриш комбайнлари, пичанни ўриб ейиб кетадиган ўзиюрар машиналар (СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги) ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган план топшириқларни бажаришда орқада қолишга йўл қўйилди.

ХИМИЯ-ЎРМОН КОМПЛЕКСИ

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Минерал ўғитлар (тўйимли моддалари 100 процентлига айлантириб ҳисобланган), миллион тонна	34,7	98	105
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари (таъсир қилувчи моддаси 100 процентлига айлантириб ҳисобланган), минг тонна	332	100,6	96
Олтингугурт кислотаси, миллион тонна	27,9	101	107
Каустик сода, миллион тонна	3,2	98	106
Химиявий тола ва иплар, миллион тонна	1,5	100,6	106
Синтетик смола ва пластмассалар, миллион тонна	5,3	97	106
Автомобиль, автобусларнинг, қишлоқ хўжалик машиналари, мотоциклар ва мотороллерларнинг шиналари, миллион дона	66,0	100,1	101
Синтетик кир ювиш воситалари, миллион тонна	1,2	101	104
Иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлагани бу ҳисобга кирмайди), миллион зич кубметр	296	98	107
Қоғоз, миллион тонна	6,2	102	103
шу жумладан газетабоп қоғоз, миллиард квадрат метр	34,5	101	104

Синтетик тола ва иплар, прогрессив конструкцион пластик материаллар, радиал конструкция шиналари ишлаб чиқариш кўпайди. Қоғоз айрим турларининг оғирлик сиғими камайганлиги бир миллион кубметрдан кўпроқ ёғоч хом ашёсини тежаш имконини берди.

Аммо СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлигига, СССР Химия саноати министрлигига, СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз саноати министрлигига қарашли бирлашмалар ва корхоналар ўтган йили шартномавий мажбуриятларни бажаришда анча орқада қолиб кетдилар. Бу аввало, минерал ўғитлар, каустик ва кальцийлаштирилган сода, синтетик смолалар ва пластмассалар ишлаб чиқариш планининг бажарилмаганлиги билан боғлиқдир. СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги тахта тилиш ва ёғочни қайта ишлаш асосий маҳсулотлари ишлаб чиқаришда қарздор бўлиб қолди, айниқса тўртинчи кварталда ёғоч-тахта, иморатбоп ёғоч тайёрлашда бу қарз яна ҳам кўпайиб кетди.

Прогрессив юқори самарали маҳсулотларнинг бир қанча турлари — қувурлар ҳамда термопластлар, полистироллар, полевинихлорид смола, полипропилен, полиэтилен, цемент-қипиқ плиталар, ацетат ва вискоза целлюлозасидан қувур деталлари ишлаб чиқариш планлари бажарилмади.

ҚУРИЛИШ КОМПЛЕКСИ САНОАТИ

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Цемент, миллион тонна	135	100,3	103
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар, миллион кубметр	141	100,1	104

Планга қўшимча 0,4 миллион тонна цемент ишлаб чиқарилди. Энергияни тежайдиган технологиялар билан цемент ишлаб чиқариш 13 процент кўпайди.

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ ТОВАРЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Барча турдаги газламалар, миллиард квадрат метр	12,3	100,3	102
Кийим-кечак, миллиард сўмлик	26,1	99	100,1
Ички ва устки трикотаж, миллиард дона	1,8	100,2	103
Пойабзал, миллион жуфт	801	99,9	102
Маданий-маиший ва рўзғор буюмлари, миллиард сўмлик	59,4	100	106
Соатлар, миллион дона	69,9	99,9	104
Чинни-фаянс ва майолика идишлар миллион сўмлик	945	99,2	102
Сортли идиш (шишадан ва биллурдан ясалгани) миллиард сўмлик	1,1	105	92
Радиоприёмник қурилмалар, миллион дона	8,9	100,2	101
Телевизорлар, миллион дона	9,4	99	100,7
шу жумладан рангли тасвирдаги телевизорлар	4,4	96	109
Холодильниклар ва музлатгичлар миллион дона	5,9	99,6	101
Кир ювиш машиналари, миллион дона	5,4	99,5	106
Электр чанг ютгичлар, миллион дона	4,3	100,5	105
Мебель, миллиард сўмлик	8,3	102	105
Енгил автомобиллар, миллион дона	1,3	100,9	99,5
Мотоцикллар ва мотороллерлар, миллион дона	1,1	100,1	98
Велосипедлар, миллион дона	5,5	100,7	102
Маиший химия товарлари, миллиард сўмлик	3,8	103	108

(Давоми учинчи бетда).

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

(Давоми. Боши биринчи ва иккинчи бетларда).

1986 йилда 313 миллиард сўмлик халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқарилди. 1985 йилдагига нисбатан товарлар ишлаб чиқариш 6 процент кўпайди.

Аксарият халқ истеъмол товарлари, жумладан газлама, трикотаж буюмлари, радиоприёмник қурилмалар, мебель ишлаб чиқариш план топшириқлари ошириб бажарилди.

Шу билан бир қаторда кийим-кечак, хром пойабзал, бир қанча спорт ва туристик товарлар, болалар ва ёшлар учун буюмлар турлари ишлаб чиқариш планлари бажарилмади. Кексалар учун товарлар ишлаб чиқариш етарли эмас. Бир қанча замонавий товарлар, шу жумладан, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ва рўзғор асбоблари министрлиги корхоналарида 2 ва 3 камерали холодильниклар, автомат кир ювиш машиналари ишлаб чиқаришини ривожлантиришда қолоқликка йўл қўйилди.

Халқ истеъмол товарлари, айниқса телевизорлар, холодильниклар сифати юқори эмас.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ

Ўтган йили бирмунча ижобий натижаларга эришган агросаноат комплекси корхоналари ва ташкилотлари хўжалик юритишнинг янги иқтисодий шароитларида ишладилар.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг умумий ҳажми 1985 йилдагига нисбатан 5,1 процент кўпайди. Маҳсулотнинг умумий ҳажми Ўзбекистон ССР, Озарбайжон ССР ва Туркманистон ССРдан ташқари барча иттифоқдош республикаларда кўпайди. Агросаноат комплексининг озиқ-овқат тармоқларида товар маҳсулоти 4 процент кўпайди.

Жамоат қишлоқ хўжалигида **меҳнат унумдорлиги** планда белгиланган 6,7 процент ўрнига 6,9 процент кўпайди: озиқ-овқат тармоқларида эса 5 процент ўсди.

Колхоз ва совхозларда раҳбарликнинг иқтисодий методларидан яна ҳам кенгроқ фойдаланиш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни уюштиришни такомиллаштириш, коллектив пудратни, бошқарувнинг цех структурасини, хўжалик ҳисобини ва харажатларни назорат қилишнинг чек формасини жорий этиш юзасидан иш олиб борилди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулоти асосий турларини ишлаб чиқариш рентабеллиги оширилди. Колхоз ва совхозларнинг 1986 йилдаги бутун фаолиятидан кўрган фойдаси ўтган йилдагига нисбатан 12 процент ошди ва 23 миллиард сўмга етди.

Айни пайтда ўтган йили 6 мингдан кўпроқ колхоз ва совхозлар қишлоқ хўжалик маҳсулотининг таннархи арзонлашувига эришмадилар ва йилни зарар кўриб якунладилар.

ДЕҲҚОНЧИЛИК

Хўжаликларнинг барча категорияларида асосий деҳқончилик маҳсулотларини **етиштириш** қуйидагича бўлди (миллион тонна):

	1981—1985 йиллар (ўртача бир йиллик кўрсаткич)	1985 йил	1986 йил
Дон	180,3	191,7	210,1
Пахта	9,10	8,75	8,23
Қанд лавлаги (фабрикадан чиқарилгани)	76,4	82,4	79,3
Кунгабоқар	5,0	5,3	5,3
Картошка	78,4	73,0	87,2
Сабзавот	29,2	28,1	29,7

Дон экинлари ҳосилдорлиги гектар бошига 18 центнерга етди. Бу ўтган беш йилликдаги ўртача йиллик ҳосилдорликдан 21 процент кўпдир. 92,3 миллион тонна буғдой, 12,5 миллион тонна дон учун маккажўхори, 2,6 миллион тонна шоли йиғиб олинди.

Шу билан бир қаторда 1986 йилда Ўзбекистон ССР, Озарбайжон ССР, Молдавия ССР, Тожикистон ССР хўжаликлари дон етиштиришда, Украина ССР, Грузия ССР, Литва ССР хўжаликлари қанд лавлаги (фабрикадан чиқарилгани) етиштиришда, РСФСР, Озарбайжон ССР ва Латвия ССР хўжаликлари сабзавот етиштиришда ўн биринчи беш йилликда эришилган ўртача йиллик даражага нисбатан қолоқликка йўл қўйдилар.

Бир қанча колхозлар ва совхозларда қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришнинг интенсив методларига сустлик билан ўтмоқдалар, етиштирилган ҳосилнинг кўп миқдорда нест-нобуд бўлишига, қишлоқ хўжалик техникасининг кўплаб бекор туриб қолишига йўл қўйилмоқда.

1987 йил ҳосили учун ишлар олиб борилмоқда. Аммо РСФСР, Украина ССР, Литва ССР, Латвия ССР, Эстония ССРда интенсив технологиялар билан етиштириладиган кузги дон экинлари топшириқда белгиланганига нисбатан камроқ экилди. Бир қанча хўжаликларда қишлоқ хўжалик техникаси секин суръатлар билан ремонт қилинмоқда. Далаларга органик ва минерал ўғитлар сусткашлик билан олиб чиқилмоқда.

Асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотлари аввало, дон, айниқса буғдойнинг бақувват ва қаттиқ навларининг **давлат харидн** кўпайди. 103 область, ўлка ва автоном республикадаги колхоз ва совхозлар дон сотиш планини бажардилар.

Картошка, сабзавот, мева ва резавор мевалар хариди қуйидагича бўлди (миллион тонна):

	1986 йил	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Картошка	19,0	104	121
Сабзавот	20,9	102	106
Мева ва резавор мева	5,6	93	113

Картошка ўтган йилдагига нисбатан 3,3 миллион тонна, сабзавот 1,1 миллион тонна, мева ва резавор мева 635 минг тонна кўп харид қилинди.

1985 йилдагига нисбатан Қозоғистон ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Молдавия ССРда картошка, Арманистон ССР, Озарбайжон ССРда сабзавот; Белоруссия ССР, Тожикистон ССР, Ўзбекистон ССРда мева ва резавор мева кам харид қилинди.

ЧОРВАЧИЛИК

Хўжаликларнинг барча категорияларида бу тармоқ маҳсулотларини **етиштириш** қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди.

	1981—1985 йиллар (ўртача бир йиллик кўрсаткич)	1985 йил	1986 йил
Гўшт (сўйилган вазнда), миллион тонна	16,2	17,1	17,7
Сут, миллион тонна	94,6	98,6	101,1
Тухум, миллиард дона	74,4	77,3	80,3
Жун (физик вазнда) минг тонна	457	447	465

Жамоат хўжаликларида гўшт етиштириш 8 процент, сут —5 процент, тухум —6 процент кўпайди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайишига асосан чорва моллари ва паррандалар маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори 151 килограмм ёки 6 процент кўпайди. Кўпроқ насл олинди, чорва молларини сақлаб қолиш яхшиланди.

Барча категориядаги хўжаликларда маҳсулдор моллар **туёғи** қуйидагича бўлди (миллион бош):

	1 январгача: 1986 йил	1 январгача: 1987 йил
Қора моллар	120,9	121,9
Шу жумладан сигирлар	42,9	42,5
Чўчқалар	77,8	80,0
Қўй ва эчкилар	147,3	148,0

Колхозлар ва совхозлар молларнинг нобуд бўлишидан ҳали катта зарар кўрмоқдалар. 1986 йилда РСФСР хўжаликларидагина 1,8 миллион бош қорамол ёки подалардаги молларнинг 2,7 проценти, 4,3 миллион чўчқа ёки 6,2 проценти, 4,9 миллион бош қўй ва эчки ёки отарлардаги қўй ва эчкиларнинг 7,4 проценти нобуд бўлди; республикада ана шу молларнинг нобуд бўлишидан тирик вазнда 1 миллион тоннадан кўп гўшт йўқотилди. Молдавия ССР, Латвия ССР, Қирғизистон ССР ва Қозоғистон ССРда молларнинг нобуд бўлиш проценти юқори.

Чорвачилик комплексларида лойиҳа қувватлари узоқ муддат ўзлаштирилмай қолмоқда. Уларни ўзлаштириш даражаси айниқса Озарбайжон ССР, Грузия ССР, Қозоғистон ССР сутчилик комплексларида; Туркманистон ССР, Қирғизистон ССР қора молларни боқиб ўстириш ва сўкимга боқиш комплексларида жуда паст.

Барча категориялардаги хўжаликларда чорвачилик маҳсулотларини **давлат йўли билан харид қилиш** қуйидаги маълумотлар билан белгиланади:

	1986 йил	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Чорва моллар ва парранда (тирик вазнда), миллион тонна	20,0	106	106
Сут, миллион тонна	71,8	106	105
Тухум, миллиард дона	53,6	109	106
Жун (соф толага айлантириб ҳисобланган), минг тонна	242,3	104	104

Тайёрлаш ташкилотларининг чорва, моллар ва сутни бевосита улар етиштирилаётган жойларда қабул қилиб олиши секинлик билан ривожланмоқда.

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ

Озиқ-овқат маҳсулотларининг энг муҳим турларини **ишлаб чиқариш** қуйидагича бўлди:

	1986 йилда ишлаб чиқарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Гўшт (саноатда ишлаб чиқарилгани), миллион тонна	11,5	103	107
Колбаса маҳсулотлари, миллион тонна	3,5	103	104
Озиқ-овқатбоп балиқ маҳсулотлари, балиқ консервалари билан бирга, миллион тонна	5,6	106	101
Мол ёғи, миллион тонна	1,6	106	106
Ёғлиқ пишлоқ, минг тонна	844	100,2	104
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари сутга айлантириб ҳисоблаганда, миллион тонна	31	105	105
Маргарин маҳсулотлари, миллион тонна	1,5	100,2	103
Қанд-шакар, миллион тонна	12,7	91	108
Ўсимлик мойи, миллион тонна	2,9	96	114
Кондитер маҳсулотлари, миллион тонна	4,4	101	104
Табиий чой, минг тонна	258	99,2	99,7
Консервалар, миллиард шартли банка	19,7	105	110
шу жумладан Мева шарбати	4,0	137	147
Минерал сувлар, миллион декалитр	148	100,7	114
Алкоголсиз ичимликлар, миллион декалитр	497	87	130

Ликер-арақ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқариш 35 процент камайди, бир қанча маҳсулотларни, жумладан ўсимлик мойи, қанд-шакар, алкоголсиз ичимлик ва чой ишлаб чиқариш плани бажарилмади. Тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифати аҳолининг эҳтиёжларини ҳамиша қондиряпти деб бўлмайди.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИНИНГ МОДДИЙ-ТЕХНИКА БАЗАСИ

Қишлоқ хўжалиги анча миқдорда техника ва минерал ўғит олди.

СССР Озиқ-овқат программасини бажаришни таъминлайдиган тармоқларни ривожлантиришга капитал маблағ сарфи 62 миллиард сўмдан зиёд маблағни ташкил этди. Шу маблағдан 49,6 миллиард сўми қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, жумладан 9,4 миллиард сўми мелиорация қурилишига сарфланди.

Қишлоқ хўжалигида 5,8 миллион бош чорва моллари, 8,8 миллион парранда боқишга мўлжалланган чорвачилик бинолари, механизациялашган фермалар ва комплекслар, йилига гўштбоп 50 миллион парранда боқиладиган паррандачилик фабрикалари ва бошқа объектлар қурилди.

1,3 миллион гектар суғориладиган ва захи қочирилган ерлар экин экиш учун қабул қилиб олинди.

Гўшт, пишлоқ, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, қанд-шакар, кондитерлик маҳсулотлари, мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқариладиган қувватлар, картошка, сабзавот ва мева омборлари ишга туширилди.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан 11,1 миллиард сўмлик кўп **асосий фондлар** ишга туширилди. Маблағ билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига 193 миллиард сўм **капитал маблағ** ўзлаштирилди.

Комплекслар ва министрликлар бўйича давлат маблағлари ҳисобидан асосий фондларни ишга тушириш планларининг бажарилиши ва уни ўстириш суръатлари қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Ёқилғи-энергетика комплекси	87	103
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	79	86
СССР Атом энергетикаси министрлиги	65	94
СССР Нефть саноати министрлиги	87	104
СССР Газ саноати министрлиги	100,1	106
СССР Кўмир саноати министрлиги	82	111
СССР Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги	101	154
Металлургия комплекси	83	111
СССР Қора металлургия министрлиги	82	107
СССР Рангли металлургия министрлиги	84	114
Машинасозлик комплекси	77	105
СССР Энергетика машинасозлиги министрлиги	68	82
СССР Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлиги	77	103
Электротехника саноати министрлиги	71	99,6
СССР Химия машинасозлиги министрлиги	67	100,3
СССР Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	81	118
СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги	92	136
СССР Автомобиль саноати министрлиги	87	110
СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	73	109
СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги	60	71
СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	86	117
СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ва рўзғор асбоблари министрлиги	73	101
Химия-ўрмон комплекси	72	102
СССР Нефть химияси саноати министрлиги	78	109
СССР Химия саноати министрлиги	62	108
СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги	66	89
СССР Медицина ва микробиология саноати министрлиги	68	89
СССР Ўрмон — целлеюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги	85	107
Агросаноат комплекси	94	108
СССР Давлат агросаноат комитети	96	109
СССР Балиқ хўжалиги министрлиги	88	99,1
СССР Дон маҳсулотлари министрлиги	90	96
СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	90	108
Қурилиш комплекси	87	119
СССР Шимолий ва Ғарбий районларида қурилиш министрлиги	80	109
СССР Жанубий районларида қурилиш министрлиги	99	123
СССР Урал ва Ғарбий Сибирь районларида қурилиш министрлиги	90	126
СССР Шарқий районларида қурилиш министрлиги	72	95
СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	99	137
СССР Транспорт қурилиши министрлиги	95	154
Иттифоқдош республикаларнинг қурилиш министрликлари	89	111
СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	78	103
* * *		
СССР Енгил саноат министрлиги	80	91

Пермь ГРЭСида биринчи турбина, Калинин, Запорожье, Ровно атом электростанцияларида, бир қанча гидроэлектростанцияларда янги турбиналар; Москвадаги нефтни қайта ишлаш заводида хом ашёни каталитик усулда ишлайдиган қувватлар, Павлодар областидаги «Восточний», Красноярск ўлкасидаги «Березовский», Кемерово областидаги «Талдинский» конларида кўмир қазиб чиқарадиган қувватлар; Ямбург —Елец магистрал газ қувурида (I ва II қувурлар) жами узунлиги 3,6 минг километрли бир қанча участкалар ишга туширилди.

Кустанай областидаги Качарск кон-бойитиш комбинатида темир руда қазиб чиқариш, Белгород областидаги Осколь электр-металлургия комбинатида қора металлар прокати ишлаб чиқарадиган, Нижнетагильск ва Магнитогорск металлургия комбинатларида кокс ишлаб чиқарадиган ва бошқа йирик қувватлар ишга туширилди.

«Тольяттиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасида синтетик аммиак ишлаб чиқарувчи, Томск химия заводида синтетик смолалар ва пластмассалар ишлаб чиқарувчи, «Нижнекамскшина» ишлаб чиқариш бирлашмасида автомобиль шиналари ишлаб чиқарувчи, шунингдек ёғоч-тахта материаллари, ёғоч қипиқларидан ва ёғоч ҳамда толадан плита, қоғоз ишлаб чиқарувчи қувватлар фойдаланишга топширилди.

Брянск цемент заводида цемент, Душанбе асбест-цемент буюмлари комбинатида — шифер, Харьков плита заводида пардозлаш сопол плиталари ишлаб чиқарадиган қувватлар фойдаланишга топширилди.

Ўтган йили инвестиция жараёнида туб ўзгариш бўлмади. Капитал маблағларни сочиб юбориш бартараф этилмади, асосий фондларни, муҳим ишлаб чиқариш қувватларининг кўпгина турларини ишга тушириш планлари бажарилмади. СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, СССР Нефть саноати министрлиги, СССР Газ саноати министрлиги, СССР Рангли металлургия министрлиги, СССР Давлат агросаноат комитети, СССР Дон маҳсулотлари министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли кўп миқдордаги объектларни фойдаланишга топшириш таъминланмади.

Хўжалик усули билан амалга ошириладиган ишлар ҳажми жуда секинлик билан ўсмоқда, айниқса СССР Нефть химияси саноати министрлигида, СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигида, СССР Энергетика машинасозлиги министрлигида, СССР Химия саноати министрлигида, СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлигида, СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлигида, СССР Енгил саноат министрлигида, СССР Қора металлургия министрлигида қурилиш-монтаж ишлари умумий ҳажмида хўжалик усули билан бажарилган ишларнинг салмоғи жуда кам.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари бажарган **пудрат ишлари ҳажми** 6 процент, меҳнат унумдорлиги пландаги 3,5 процент ўрнига 4,3 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ўртача иш ҳақининг ўсишидан ўзиб кетди.

Қурилиш комплекси министрликлари бўйича пудрат ишлари ҳажми 6 процент, меҳнат унумдорлиги 4,6 процент ошди. Пудрат ишлари плани 99,4 процент бажарилди. СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, СССР Транспорт қурилиши министрлиги, шунингдек Белоруссия ССР, Қозоғистон ССР, Литва ССР, Латвия ССР ва Эстония ССР қурилиш министрликлари планни муваффақиятли бажардилар. СССР Шимолий ва Ғарбий районларида қурилиш министрлиги, СССР Жанубий районларида қурилиш министрлиги, СССР Урал ва Ғарбий Сибирь районларида қурилиш министрлиги, СССР Шарқий районларида қурилиш министрлиги, Украина ССР, Ўзбекистон ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Молдавия ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР, Арманистон ССР ва Туркманистон ССР қурилиш министрликлари планни бажармадилар.

Қурилишда пудрат ташкилотларининг фаолиятига ишга тушириладиган объектларда бажарилган ишнинг ҳажмига қараб ҳамда бошқа объектлардаги технология босқичлари ва комплекс ишларга қараб баҳо беришга ўтиш бошланди. 400 дан зиёд қурилиш ташкилоти коллектив пудрати шароитида ишламоқда.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Транспорт айрим турларининг юк ташиши ва пассажир обороти қуйидаги маълумотлар билан белгиланади:

	1986 йилда бажарилгани	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Юк ташиш (жўнатиш) миллион тонна			
Темир йўл транспорти	4061	102	103
Денгиз транспорти	249	105	104
шу жумладан Ички портлар ичида қатнайдиган транспорт	85,6	107	101
Умумий фойдаланишдаги дарё транспорти	649	104	103
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти	6648	102	105
Нефть ва нефть маҳсулотлари қувурлари	653	100,3	104
Пассажир обороти, миллиард пассажир-километр			
Темир йўл транспорти	390	104	104
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти (автобуслар)	463	102	104
Ҳаво транспорти	196	102	104

Транспорт барча турлари юк обороти 4,8 процент ортди.

Темир йўл транспортида юкларни жўнатиш умумий плани муддатидан илгари бажарилди. Вагонлар обороти 4 процент, локомотивларнинг кундалик унумдорлиги 3 процент, вагонларнинг кундалик унумдорлиги 4 процент оширилди.

Темир йўллардаги электрлаштирилган линиялар узунлиги 2,1 минг километр ёки 4 процент кўпайтирилди.

Меҳнат унумдорлиги пландаги 2,1 процент ўрнига 7,5 процент кўпайди; юк ташиш ҳажмининг бутун ўсишига шунинг эвазига эришилди. Юк ташиш таннархини арзонлаштириш топшириғи ошириб бажарилди.

Ўрмон юклари ва ўтга чидамли материаллар ташиш топшириғи бажарилмади.

Бир қанча йўллар: Куйбишев, Узоқ Шарқ, Одесса йўли-кўмир; Закавказье, Забайкалье, Ғарбий Сибирь, Қўриқ, Жануби-Ғарбий йўли—нефть ва нефть маҳсулотлари; Октябрь, Шимолий Кавказ, Москва йўли —қора металлар; Горький, Шимолий, Шимолий Кавказ йўли —ўрмон юклари; Закавказье, Одесса, Свердловск, Олмаота ва бошқа йўллар минерал ўғитлар сингари энг муҳим юкларни ташиш планларини бажармадилар.

Денгиз транспортида чет элларга юк ташиб бериш плани планда белгиланганига нисбатан 0,3 процент ошириб бажарилди ва 1985 йилдагига нисбатан ана шундай юк 3 процент кўп ташилди.

Дарё транспортида пассажирлар ташиш ва пассажир обороти топшириғи бажарилди. Тошкўмир, темир ва марганец рудаси, цемент, ўтга чидамли материаллар, қора металл, дон ва янчилган маҳсулотлар планда белгиланганига нисбатан камроқ жўнатилди.

Темир йўл —дарё транспортида бевосита аралаш юк жўнатиш плани бажарилмади.

Ҳаво транспорти авиацияда юк ташиш умумий ҳажми, пассажирлар, юклар ва почта ташиш топшириғини муддатидан илгари бажарди. 116 миллиондан кўпроқ одам манзилларга элтиб қўйилди.

Автомобиль транспортида пассажирлар ташиш 4 процент кўпайди. Автобусларда 48,8 миллиард киши манзилларга элтиб қўйилди.

Соз автомобилларнинг юксиз қатнаши ва бекор туриб қолиши ҳоллари ҳамон кўп учрамоқда, автомобиллар ремонт чоғида ва ремонтни кутиб бекор туриб қолиш ҳоллари секин камаймоқда.

СССР Газ саноати министрлиги **газ қувурлари** орқали топшириқда белгиланганига нисбатан 2 процент кўп товар гази етказиб берди.

Халқ хўжалигининг транспортнинг айрим турларида бир қанча юкларни ташиб беришга бўлган эҳтиёжи тўла-тўкис таъминланмади. Аҳолига хизмат кўрсатишда нуқсонлар содир бўлиб турибди, поездлар, самолётлар, автобуслар ҳаракати жадвали бузилмоқда; транспорт хизмати сифатини ошириш талаб этилади.

Алоқа корхоналари асосий фаолиятдан даромад олиш планини бажардилар; 1985 йилдагига нисбатан алоқа хизмати ҳажми 5 процент кўпайди.

IV. Социал ривожланиш ва халқ турмуш даражасининг ошиши

Экономиканинг ўсиши негизида КПСС XXVII съездида қабул қилинган социал тараққиёт ва халқ фаровонлигини ошириш программаси амалга оширилмоқда.

Истеъмол ва жамғариш учун фойдаланилган **миллий даромад** 3,6 процент ўсди.

МЕҲНАТГА ҲАҚ ТЎЛАШ ВА АҲОЛИ ДАРОМАДЛАРИ

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг пул билан тўланадиган ўртача ойлик иш ҳақи 1985 йилдаги 190 сўм ўрнига 195 сўмга етди. Колхозчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 153 сўмдан 159 сўмга етди. Аҳолининг реал даромадлари ошди.

Мамлакатнинг барча районларида умумтаълим мактаблари, ўрта махсус ва ҳунар-техника билим юртлари ўқитувчилари, ишлаб чиқариш таълими мастерлари, раҳбарлари ва бошқа педагогик ходимларнинг иш ҳақи ставкалари ва мансаб окладларини ошириш ниҳоясига етди. Мазкур тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида ўқитувчиларнинг иш ҳақи 30 процентдан кўпроқ ошди.

Врачлар ҳамда соғлиқни сақлаш ва социал таъминот соҳасидаги бошқа ходимларнинг иш ҳақини оширишга киришилди.

Саноатдаги, СССР Фанлар академияси ва иттифоқдош республикалар Фанлар академияларидаги илмий-тадқиқот муассасалари конструкторлик ва технология ташкилотларининг илмий ходимлари, конструкторлари ва технологларини меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шароитларига ўтказиш асосан якунланди. Саноатдаги кўпгина конструкторлар ва технологларнинг иш ҳақи ҳам оширилди. Енгил саноатда банд бўлган айрим касбдаги ишчиларнинг тариф ставкалари кўпайтирилди. Тикув, пойабзал, кўнчилик ва туз қазиб олиш саноатида кўп йиллар ишлаганлик учун рағбатлантириш жорий этилди ҳамда тунги меҳнат учун қўшимча ҳақ тўлаш оширилди. Мазкур тадбирлар меҳнат коллективлари ўзи ишлаб топган маблағлар ҳисобига амалга оширилмоқда.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондларидан 153 миллиард сўмлик тўловлар ва имтиёзлар олди ёки бу 1985 йилдагига нисбатан 6 миллиард сўм кўп бўлди. Ана шу тўловлар ва имтиёзларни қўшиб ҳисоблаганда ишчи ва хизматчиларнинг ойлик иш ҳақи 277 сўмни, колхозчиларнинг колхозлар жамоат хўжалигидан оладиган даромади ойига 231 сўмни ташкил этди. Муддатли хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчилар болалари учун ойлик давлат нафақалари, қишлоқ жойларда яшаётган ва қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ бўлган пенсионерлар учун пенсиялар оширилди. Аҳолига ижтимоий истеъмол фондларидан тўловлар ва имтиёзларни кўпайтиришнинг бошқа тадбирлари ўтказилди.

Давлат ички заёмлар облигацияси тўлаб борилди.

АҲОЛИНИ ТОВАРЛАР ВА ХИЗМАТЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ

Халқ истеъмол товарлари ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришнинг комплекс программасини амалга ошириш ишлари рўёбга чиқарилмоқда.

Аҳолининг моддий неъматлар ва хизматлар истеъмоли ўтган йилдагига нисбатан 5,5 процент кўпайди.

Давлат ва кооператив савдосида чакана товар обороти 331,9 миллиард сўмга етди ва 1985 йилга нисбатан қиёсий нархларда 19,5 миллиард сўм кўпайди.

Алкоголли ичимликлар сотиш ҳисобга олинмаганда, умуман мамлакат бўйича чакана товар обороти плани бажарилди. Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Арманистон ССР ва Туркманистон ССР планнинг бажарилишини таъминламадилар.

Халқ истеъмоли товарларини сотиш 7,1 процент ўсди.

Чакана товар обороти структурасида ижобий ўзгаришлар содир бўлди. Алкоголли ичимликлар сотиш учдан бирга камайганлиги сабабли товар обороти умумий ҳажмида уларнинг улиши тубдан камайиб, озиқ-овқат маҳсулотлари ва ноозиқ-овқат товарлар салмоғи ортди.

Давлат ва кооператив савдосида айрим товарларни сотишнинг ўсиши қуйидаги рақамлардан кўриниб турибди.

	1986 йилда 1985 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Нон маҳсулотлари	100
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	104
Балиқ ва балиқ маҳсулотлари	105
Мол ёғи	103
Ўсимлик мойи	108
Маргарин маҳсулоти	103
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти	106
Пишлоқ	105
Тухум	104
Қанд-шакар	110
Кондитер маҳсулотлари	106
Чой	112
Картошка	107
Сабзавот	108
Мева ва цитрус мевалар	120
Алкоголсиз ичимликлар	127
Минерал сув	122
Мева ва сабзавот шарбатлари	143

(Давоми тўртинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Почта ва телеграф ишида катта камчиликлар бор. Хат-хабарларни элтиб бериш муддатлари кўпинча бузилмоқда, Почта жўнатмаларининг йўқолиш ҳолларига йўл қўйилмоқда.

СССР Алоқа министрлигининг раҳбарлари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, асбоб-ускуналар ва аппаратларнинг замонавий турларини яратиш, уларнинг ишлатилишини такомиллаштириш соҳасида аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб бормаётганликларини, янги алоқа воситаларини ишлаб чиқиш ва етказиб бериш соҳасида саноат олдига принципиал талаблар қўймаётганликларини КПСС Марказий Комитети таъкидлаб ўтди. Телефон ва почта алоқасини ривожлантиришга фан ва техника ютуқлари айниқса суст жорий этилмоқда.

Тармоқ раҳбарлари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга дуруст эътибор бермаяптилар, бу ишда расмиятчилик қилмоқдалар, хизмат бурчларини беками-кўст бажариш учун, ходимларнинг касб-кор малакасини ошириш, аҳолига хизмат қилиш юксак маданиятини таъминлаш учун уларга зарур талабчанлик қилмаяптилар. Корхоналардаги меҳнат интизоми ҳали ҳам паст. Айрим ходимлар одамларга қўполлик ва эътиборсизлик қилмоқдалар.

СССР Алоқа министрлигининг партия комитети аппарат фаолиятини такомиллаштириш, тармоқ олдида турган вазифаларнинг ҳал этилиши учун аппаратнинг масъулиятини ошириш соҳасидаги ташкилотчилик ишини етарли равишда актив олиб бормаяпти. Министрликнинг бир қанча партия ташкилотларида коммунистлардан шахсан талабчанлик қилинмаяпти. Баъзан танқид юзаки тусда бўлмоқда, ишларнинг ҳақиқий аҳволи ҳамиша ҳам принципиал таҳлил этилмаяпти.

КПСС Марказий Комитети СССР Алоқа министрлигининг раҳбарларидан аппарат фаолияти, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари иш услуби ва методларини КПСС XXVII съезди талабларига мувофиқ қайта қуришни жадаллаштиришни, аҳолининг ва халқ хўжалигининг алоқа хизматларига бўлган эҳтиёжларини қондириш учун масъулиятни оширишни талаб қилди. Партия билан ҳукуматнинг алоқа воситаларини ривожлантириш масалаларига оид қарорлари бажарилиши устидан қатъий ва амалий контроллик ўрнатилсин, министрликнинг ишлаб чиқариш имкониятларидан фойдаланиш даражаси, ўзига қарашли корхона ва ташкилотлар ишининг самарадорлиги оширилсин, мавжуд камчиликлар сабот билан тугатилсин, ўн иккинчи беш йиллик планлари, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини ривожлантиришнинг 1986—2000 йилга мўлжалланган комплекс Программаси топшириқлари сўзсиз бажарилишига эришилсин.

Совет кишиларининг алоқа хизматларига бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис ва сифатли қондириш, бу ишдаги аниқликни ошириш жуда муҳим социал аҳамиятга эга эканини КПСС Марказий Комитети таъкидлади.

СССР Алоқа министрлигига (ўртоқ В. А. Шамшинга) телефон алоқасини жадал ривожлантириш — ўн иккинчи беш йилликда телефонлар миқдорини 1,4 баравар кўпайтириш вазифаларини бажаришни таъминлайдиган тадбирларни ишлаб чиқиш топширилди. Аҳолининг автомат-телефонларга, шу жумладан шаҳарлараро телефонларга бўлган эҳтиёжи тўлиқроқ қондирилиб, корхоналарда, муассасаларда, ташкилотларда ва дам олиш зоналарида телефон-автоматларнинг тармоғи кенгайтирилсин. Алоқа корхоналари хатлар, бандероллар ва посилкаларни саралашни механизациялаш ва автоматлаштиришнинг зарур воситалари билан тезроқ таъминлансин. Почта жўнатмаларини контейнерларда ташиш кенгайтирилсин, моддий бойликларнинг йўқолиш ва ўғирланиш ҳоллари сабот билан тугатилсин, аҳолига вақтли матбуот, почта ва телеграммаларни элтиб бериш яхшилансин.

КПСС Марказий Комитети СССР Алоқа министрлигининг раҳбарларига, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларига фан-техника тараққиётига муносабатни қатъиян ўзгартириш, ишланмаларни жорий этишни анча жадаллаштириш, алоқа воситаларини ривожлантириш ва ишлатиш соҳасида ўтказилаётган тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш, тармоқ фанининг тажриба—экспериментал ва технология базасини мустаҳкамлаш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Бошқарувнинг иқтисодий методларини такомиллаштириш, корхоналарнинг ҳуқуқлари ва мустақиллигини кенгайтириш, уларнинг аҳолининг алоқа хизматларига бўлган эҳтиёжларини ғоят тўла-тўкис ва сифатли қондиришдан манфаатдорлигини ошириш чора-тадбирлари комплексини амалга ошириш таклиф қилинди. Шу беш йилликда тармоқнинг барча корхоналарини тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини ўзи пул билан таъминлашга ўтказишга оид таклифлар ишлаб чиқилиб, белгиланган тартибда тақдим этилсин.

Алоқанинг бир қанча муҳим объектларини қуриш муддатлари барбод этилишига йўл қўйиш мумкин эмаслигига алоҳида эътибор қаратилди. Алоқа объектларини қурадиган министрликларнинг раҳбарларига бу объектлар қурилишига муносабатни ўзгартириш, ишларни қатъий норматив муддатларда ва белгиланган ҳажмларда ўтказишни таъминлаш таклиф қилинди. Алоқа корхоналари қурилишини лойиҳалаш ва планлаштиришда тартиб ўрнатиш, бутун куч ва воситаларни ишга тушириладиган объектларга жамлаш зарурлиги қайд этилди. Қурилаётган алоқа объектларини ишга туширишни жадаллаштириш, тармоқ ходимларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, мавжуд техника воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш масалалари юзасидан халқ депутатлари маҳаллий Советлари билан янада мустаҳкам амалий алоқалар ўрнатилсин. Халқ депутатлари маҳаллий Советларига алоқа объектлари қурилиши устидан ҳамиша назорат қилиб туриш, белгиланган топшириқларни бажаришда қурилиш ташкилотларига доимо ёрдам бериш топширилди.

КПСС Марказий Комитети СССР Алоқа министрлиги раҳбарларининг, тармоқ корхоналари раҳбарларининг, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг зиммасига меҳнат коллективларида тарбиявий ишни яхшилаш, интизомни мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришдаги уюшқоқлик ва тартибни таъминлаш, ишдаги аниқлик ва оперативликни ошириш юзасидан кенг миқёсдаги чора-тадбирларни кўриш вазифасини юклади. Кадрларни янги техникани ва бошқарувнинг иқтисодий методларини эгаллашни кўзлайдиган қилиб тайёрлаш ва малакасини ошириш системаси такомиллаштирилсин.

СССР Алоқа министрлигининг партия комитети партия ва ҳукуматнинг алоқа воситаларини ривожлантириш ҳамда такомиллаштириш тўғрисидаги қарорларини бажариш соҳасидаги фаолияти устидан қатъий назорат ўрнатиши керак. Коммунистларнинг авангардлик роли таъминлансин, партиявий-сиёсий ва ташкилотчилик иши алоқанинг барча турларини техника билан қайта қуроллантириш вазифаларини ҳал этишда министрлик ходимларининг масъулиятини кучайтиришга қаратилсин.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, алоқа корхоналарининг партия ташкилотларига раҳбарлик даражасини ошириш, уларнинг куч-ғайратларини аҳолига ва халқ хўжалигига алоқа воситалари билан янада тўлиқ ва сифатли хизмат қилишни таъминлашга, меҳнаткашларни ишга онгли ва ижодий муносабат руҳида тарбиялашга қаратиш топширилди. Алоқа корхоналари ва муассасаларига раҳбарлик қилиш учун тажрибали, серғайрат, ижодий фикрловчи, ташаббускор ходимлар дадилроқ кўтарилсин.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг министрлар Советларига, ўлка (область) ижроия комитетларига корхоналарнинг, ташкилотларнинг ва аҳолининг алоқа хизматларига бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш учун маҳаллий ресурслар ва имкониятлардан фойдаланишни кенгайтиришга доир қўшимча тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш тавсия қилинди. Тармоқнинг моддий-техникавий базасини техникавий жиҳатдан такомиллаштиришга ва ривожлантиришга активроқ кўмаклашилсин. Қишлоқ жойлар аҳолисини алоқа хизматлари билан таъминлашга алоҳида эътибор берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Андижон область халқ депутатлари Балиқчи район Советининг раиси ўртоқ Сайфиддин Қодировни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ИЛМ-ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЧИГИТНИ АВТОМАТ ҚУРИТАДИ

Пахта саноати марказий илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари Львов «Сельхозхиммаш» давлат махсус конструкторлик-технологик бюроси ҳамда Тошкент ГПИ-4 лойиҳа институтининг ходимлари ёрдамида чигит қуритишни автоматлаштиришга муваффақ бўлдилар.

Эндиликда қуритиш агрегатининг ишини назорат қилиш приборларга топширилди. Оператор олисдан туриб чигитни кондицияга етказиш учун зарур температура режими, қуритиш давомати ва бошқа параметрларни белгилайди. Автомат эса командаларни итоатгўйлик билан бажаради — ҳаво магистралларидаги тўсқичларни очади ёки ёпади, уруғлик узатиш тезлигини ўзгартиради. Шу тахлитда чигитнинг керакли намлиги даражасига эришилади.

Янгилик Сирдарё областидаги Ильич пахта заводида ишлаб чиқариш синовларидан ўтди. Автомат ижодкорлари пахтани қуритишда, пахтага ишлов берилувчи бошқа операцияларда ҳам шундай системадан фойдаланмоқчилар.

ОБ-ҲАВО

ШУ ҲАФТАДА

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг хабар қилишича, ҳафтанинг биринчи ярмида республика территориясига Урал ва мамлакатимиз Европа қисмидан совуқ ҳаво оқими келиши давом этади. Совуқ сақланиб туради, деярли ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси ва эрталаб туман тушиши мумкин. Кечаси 1—6 даража, шимолда 9—14 даражагача совуқ бўлиши кутилади. Кундузи 0—5 даража иссиқ, шимолда эса 4 даража совуқ билан 1 даража иссиқ ўртасида бўлади.

Ҳафтанинг иккинчи ярмида совуқ ҳаво оқимининг кириб келиши тўхтайди, ёғингарчилик кутилмайди. Ҳарорат унча ўзгармайди ва асосан кечаси совуқ бўлиб туради, кундузи эса 7—12, жанубда 16 даражагача, шимолда эса 3—8 даража иссиқ бўлади.

Ҳафта давомида ҳавонинг ҳарорати кўп йиллик ўртача даражага яқин бўлади.

(ЎзТАГ).

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

(Давоми. Боши учинчи бетда).

Алкоголли ичимликлар	63
Тамаки маҳсулотлари	105
Кийим-кечак, ички кийим ва газлама	103
Трикотаж буюмлар	107
Пайпоқ	110
Пойабзал	107
Чинни-фаянс, майолик ва шиша идиш	100
Совун ва синтетик ювиш воситалари	107
Мебель	107
Холодильник ва музлатгичлар	108
шу жумладан камерасининг сиғими 200 кубдициметр ва ундан юқори бўлганлари	113
Кир ювиш машиналари	107
Электр чанг ютгичлар	105
Соатлар	98
Фотоаппаратлар	99
Радиоприёмниклар қурилмалари	98
Телевизор	107
шу жумладан рангли тасвирдагилари	112
Магнитафонлар	111
Велосипед ва мопедлар	105
Мотоцикллар ва мотороллерлар	112
Енгил автомобиллар	94
Ёғоч-тахта	128
Шифер	108
Томга ёпиладиган пўлат тунука ва бошқа металл маҳсулотлари	127

Аҳолини сабзавот ва мевалар билан таъминлаш бирмунча яхшиланди. Давлат харидининг планда белгиланган 30 процентли ҳажми ҳисобидан колхоз ва совхозларнинг ана шу маҳсулотларни шаҳар бозорларида сотиши кенгайди. Москва, Киев, Олмаота, Рига, Кишинёв, Душанбе, Ашхобод, Владивосток, Тула, Смоленск бозорларида колхоз ва совхозлар томонидан мева ва сабзавот сотиш ҳажми колхоз бозорларида ана шу маҳсулотлар сотиш умумий ҳажмининг 20 процентидан 65 процентгачасини ташкил этди. Шу билан бир қаторда кўпчилик шаҳарларда, жумладан Ленинград, Горький, Ереван, Вильнюс, Орёл, Ярославль, Хабаровск, Комсомольск-Амур ва бошқа шаҳарларда маҳсулот сотишнинг ана шу формаси зарур кўламда ривожланмади. Магазинларга келаётган мева-сабзавот маҳсулотининг сифати кўп ҳолларда харидорларнинг талабларига мос эмас. 1986 йилда савдо тармоқларига ностандарт ва брак қилинган картошкадан 14 процент, карамдан 17 процент, помидордан 25 процент, узумдан 23 процент келтирилди.

Аҳоли маҳаллий қурилиш материаллари билан қониқарсиз таъминланди. Уларни сотиш топшириғи бор-йўғи 45 процент, шу жумладан Қозоғистон ССР, РСФСР ва Грузия ССРда 20-30 процент бажарилди. Аҳолини ёғоч-тахта ва қурилиш материаллари билан таъминлашни ташкил этишда катта камчиликлар бор. Қурилиш материалларини сотиб олиш ва олиб кетишда, уй-жой, ҳовлидаги ёрдамчи иморатлар қуриш ва ремонт қилишда, боғ-полизларни обод этишда аҳолига комплекс хизмат қилиш масалалари қониқарсиз ҳал этилмоқда.

Аҳолига савдо хизматининг илғор формаларини жорий қилиш давом эттирилди. Магазинларда молларнинг 60 процентга яқини ўзига-ўзи хизмат қилиш усулида сотилди. Шу билан бирга молларнинг савдо корхоналарига қадоқлаб ўралган тарзда келтирилиши кўпаймади, бу эса ўзига-ўзи хизмат қилиш усулини жорий этиш самарадорлигини пасайтиради.

Ишлаб чиқариш корхоналарининг ишчи ва хизматчилари **ошхона ва буфетлар** билан нормативга нисбатан 88 процент, олий ўқув юртларининг ўқувчилари 65 процент, ўрта махсус ўқув юртларининг ўқувчилари 71 процент таъминланган. Умумий овқатланиш корхоналарида тайёрланаётган маҳсулотнинг сифати ва хизмат даражаси кўпинча аҳолининг эҳтиёжларини қондирмаяпти.

Аҳолига қарийб 50 миллиард сўмлик ҳақ олинадиган турли хизмат кўрсатилди, бу планнинг 96,5 процентини ташкил этади. Топшириқни фақат Белоруссия ССР, Қозоғистон ССР, Литва ССР, Молдавия ССР, Латвия ССР ва Эстония ССР уддалади. Хизматни кенгайтириш ва ривожлантиришда тузукроқ ташаббускорлик кўрсатилмаяпти, кўпгина корхоналар ишининг аксарият қисмини одатдаги хизматлар, коммунал ва уй-жой хўжалиги, болаларни мактабгача тарбиялаш муассасалари хизматлари ташкил этади. СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, СССР Кўмир саноати министрлиги, СССР Электр-техника саноати министрлиги, СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги корхоналари ва бошқа баъзи корхоналар ҳақ олиб хизмат кўрсатиш юзасидан белгиланган планларни бажармадилар.

Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми пландаги 6,7 процент ўрнига 7,4 процент, қишлоқ жойларда 9,1 процент кўпайди. Аҳолига 10,7 миллиард сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. Маиший хизмат кўрсатиш юзасидан белгиланган йиллик топшириқлар Ўзбекистон ССР, Молдавия ССР, Озарбайжон ССР, Тожикистон ССР ва Арманистон ССРда бажарилмади.

Товар обороти ва хизмат кўпайгани ҳолда, аҳолининг товар обороти ва хизматларнинг баъзи турларига ошиб бораётган эҳтиёжи тўла-тўкис қондирилмади. Кўпгина моллар ва хизматларнинг сифати эҳтиёждан ҳамон орқада қолмоқда, буюртмаларни узоқ муддатда бажариш ҳали ҳам сақланиб қолмоқда, шаҳар ва қишлоқ аҳолисига хизмат қилиш даражаларидаги тафовут ҳали ҳам катта.

УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ

Уй-жой қурилиши миқёслари кенгайди. Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига жами саҳни 118,2 миллион квадрат метр уй-жой бинолари ёки 2,1 миллионта янги шинам квартира фойдаланиш учун топширилди. 10 миллиондан кўпроқ киши янги уйларга кўчиб кирди.

Уй-жой қурилиши плани умуман бажарилди. СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги, СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги, СССР Энергетика машинасозлиги министрлиги, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ва рўзғор асбоблари министрлиги, СССР Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги, СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ҳамда бошқа министрликлар давлат капитал маблағи ҳисобидан уй-жойларни қуриб битказиш юзасидан белгиланган топшириқни уддалай олмадилар.

Жами саҳни 61 миллион квадрат метр келадиган бир миллионтадан кўпроқ квартира капитал ремонт қилинди. Шу билан бирга жами саҳни 11,8 миллион квадрат метр келадиган 218 мингта квартира модернизация қилинди, мана шулар туфайли 700 мингдан кўпроқ киши ўзининг уй-жой шароитларини яхшилаб олди. Бироқ СССР Газ саноати министрлиги, СССР Химия саноати министрлиги, СССР Электротехника саноати министрлиги, СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги уй-жой фондини капитал ремонт қилиш планларини бажармадилар.

Агросаноат комплекси ходимларининг турмуш шароитларини яхшилаш программаси изчиллик билан амалга оширилди. Улар учун жами саҳни 38 миллион квадрат метр уй-жой бинолари қуриб берилди.

ХАЛҚ МАОРИФИ ВА МАДАНИЯТ

108 миллион киши таълимнинг ҳар хил турларига жалб этилди. Умумий таълим ва ҳунар мактабида ислоҳот амалга оширилмоқда. 1986/1987 ўқув йилида 1,4 миллион биринчи синф ўқувчисига ўн бир йиллик мактабнинг янги программаси асосида таълим берилмоқда. Шундан бир миллион бола умумий таълим мактабида ва 0,4 миллион бола мактабгача тарбия муассасаларида ўқитилмоқда. Юқори синфларнинг 4,3 миллион ўқувчиси информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари курсини ўрганмоқда. Мактаб ўқувчиларининг ижтимоий фойдали меҳнати учун базавий корхоналар ускуналаб берган иш жойлари 1,3 миллионтага етди.

1986 йилда 4,2 миллион йигит ва қиз ўрта таълим олди, шу жумладан 1,1 миллион йигит ва қиз ёки ўрта маълумот олган ҳар 4 кишининг бири ихтисос (касб) эгаллади.

Мактабгача тарбия доимий муассасаларида 16,5 миллион бола ёки мактабгача ёшдаги ҳар икки боланинг бири тарбияланмоқда. Шу билан бирга ота-оналарнинг болаларни мактабгача тарбия муассасаларига жойлаштириш тўғрисидаги 1,5 миллионта аризаси қондирилмади.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан 1,2 миллион ўқувчига мўлжалланган умумий таълим мактаблари, 84 минг ўринли ҳунар-техника билим юртлари, 610 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари ишга туширилди. Фақат умумий таълим мактабларини ишга тушириш плани бажарилди.

СССР Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги, СССР Энергетика машинасозлиги министрлиги, СССР Химия саноати министрлиги ва бошқа министрликлар ҳунар-техника билим юртларини; СССР Энергетика машинасозлиги министрлиги, СССР Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлиги, СССР Давлат агросаноат комитети мактабгача тарбия муассасаларини ишга тушириш плани бажарилишини таъминламадилар.

Олий ўқув юртлари 0,8 миллион мутахассис тайёрлаб берди.

Ўрта махсус ўқув юртларини 1,3 миллион киши битириб чиқди.

Ўтган йилнинг охирига келиб 164 миллион киши олий ва ўрта (тўлиқ ва тўлиқсиз) маълумотли эди, СССРнинг ишлаб турган аҳолиси ўртасида бу кўрсаткич 89 процентни ташкил этди.

1986 йилда 2 миллиард нусхадан кўпроқ китоб ва брошюра нашр этилди.

134 мингта оммавий кутубхона, 138 мингта клуб муассасаси, 152 мингтадан кўпроқ кино қурилма, 2 мингта музей ва 600 тадан кўпроқ профессионал театр аҳоли ўртасида маданий-маърифий иш олиб бормоқда. Ҳар 1000 аҳоли ҳисобига оммавий кутубхоналарда 7,6 минг нусха китоб фонди тўғри келади, ҳар 1000 аҳоли ҳисобидан музейларни бориб кўрувчилар 0,7 минг ва театрларга тушувчилар 0,5 минг кишини ташкил этади. Киносеансларни томоша қилганлар сони 4 миллиарддан ошди. Ҳали ҳам йил давомида кино кўрсатилмайдиган бир қанча йирик қишлоқ аҳоли пунктлари бор.

Ўтган йили пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига 290 минг ўринли клуб ва маданият уйлари ишга туширилди. СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги, СССР Химия саноати министрлиги, СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги ва бошқа министрликлар клуб ҳамда маданият уйларини ишга тушириш планларини уддалай олмадилар. Айни вақтда клуб муассасаларининг ҳар беш биносидан биттаси капитал ремонтни талаб қилади.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ

Барча ихтисосдаги врачлар 32 минг киши, касалхоналардаги ўринлар 56 мингта кўпайди. Ҳар 10 минг аҳолига 43 врач ва касалхоналарда 130 ўрин тўғри келади. 75 минг ўринли касалхоналар, ҳар сменада 179 минг беморни қабул қиладиган амбулатория-поликлиника муассасалари қурилди. Аммо аҳолининг медицина ёрдамига бўлган эҳтиёжи ҳали тўла-тўкис қондирилмаяпти. Касалхоналарни ишга тушириш плани бажарилмади. СССР Кўмир саноати министрлиги, СССР Энергетика машинасозлиги министрлиги ва бошқа министрликлар касалхоналар қурилишида анча орқада қолдилар. Қишлоқ аҳолисига кўрсатилаётган медицина хизматининг даражаси анча паст. Ялпи диспансерлашни жорий қилиш суст суръатлар билан амалга оширилмоқда. Физкультура ва спортни ривожлантириш юзасидан қўрилаётган тадбирларга қарамай ишлаб турган аҳолининг атиги учдан бир қисми физкультура билан мунтазам шуғулланмоқда.

Санаторийлар, пансионатлар, дам олиш уйлари ва базаларидаги, туризм базаларидаги ўринлар 65 мингта кўпайиб, салкам 2,5 миллионтага етди. Бироқ мавжуд санаторий-курорт шифохоналари ва дам олиш муассасалари тармоғи аҳолининг уюшган ҳолда ҳордиқ чиқаришга бўлган эҳтиёжларини қондирмаяпти.

29 миллиондан кўпроқ бола ва ўсмир ёзни пионер ва мактаб лагерларида, саёҳат — туризм базаларида ўтказди ёки ёз фаслида болалар муассасалари бўлган дала жойларга чиқиб кетди.

Демография кўрсаткичлари яхшиланди. Туғилиш ошиб борди — 1986 йилда ҳар 1000 аҳоли ҳисобига 1985 йилдаги 19,4 ўрнига 19,9 чақалоқ туғилди. Ўлиш анча камайди — 10,6 ўрнига 9,7 га тушди, бу эса асосан ичкиликбозликка ва алкоголизмга қарши кураш кучайганлигининг натижаси бўлди. Бахтсиз ҳодисалардан, заҳарланишлар ва майиб бўлишлардан ўлиш айниқса кескин қисқарди. Кейинги 10 йил мобайнида биринчи марта умр кўришнинг ўртача давомийлиги кўрсаткичи кўпайиб, 69 ёшга етди. Мамлакат аҳолиси бултур 2,9 миллион киши кўпайди. Совет Иттифоқининг жами аҳолиси 1987 йил 1 январида 281 миллион 700 минг кишини ташкил этди.

АТРОФ-МУҲИТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ

Сув, ер, ўрмон ва минерал ресурсларни муҳофаза қилиш ҳамда улардан оқилона фойдаланиш, осмон ҳавзасини ифлосланишдан сақлаш, ёввойи жониворларни ва балиқ запасларини урчитиб кўпайтириш тадбирлари амалга оширилди. Шимол ва Сибирь дарёлари оқимининг бир қисмини мамлакат Европа қисмининг жануби, Ўрта Осиё ва Қозоғистон районларига буриб юбориш соҳасидаги ишлар тўхтатилиши муносабати билан мавжуд сув ресурсларидан янада тежаб-тергаб фойдаланиш чора-тадбирлари кўзда тутилди. Ифлос оқава сувларни сув ҳавзаларига ташлаш камайди.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш чиқимлари, (ўрмон хўжалигини юритиш харажатларини қўшганда) ҳаммаси бўлиб салкам 10 миллиард сўмни ташкил этди.

Шу билан бирга СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги, СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, СССР Кўмир саноати министрлиги ва бошқа баъзи министрликларнинг корхоналари атроф-муҳитни муҳофаза қилиш объектларини қуриш ва ишга тушириш планини бажармадилар.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: машиналар ремонти, инженерлик конструкциялари (техника фанлари докторлари, профессорлар);

профессорлар: илмий коммунизм (тарих фанлари доктори, профессор), электротехниканинг назарий асослари, машиналар ремонти (техника фанлари доктори, профессор);

доцентлар: қишлоқ хўжалик машиналари, электр энергияси ишлаб чиқариш ва унинг тақсимоти, машиналар ремонти, гидромелиорация ишлари технологияси ва уни ташкил этиш (стандартлаш, метрология ишлари олиб бориш, маҳсулотлар сифатини бошқариш учун), машина-трактор паркидан фойдаланиш, сув хўжалиги экономикаси ва уни ташкил этиш, назарий механика, ерларни лойиҳалаш;

катта ўқитувчилар: сув хўжалиги экономикаси ва уни ташкил этиш, социалистик қишлоқ хўжалиги корхоналари экономикаси ва уни ташкил этиш;

ассистент: чет эл ўқувчилари билан ишлаш бўйича умумилмий фанлар (математика);

ўқитувчилар: жисмоний тарбия (2 ўрин).

Конкурс муддати — 15 февралгача.

Адрес: Тошкент шаҳри, Қори Ниёзов кўчаси, 39-уй, кадрлар бўлими.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/I да **Отелло.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Сўнгги қабул.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/I да **Ёшликда берган кўнгил.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Вагончик** (рус тилида, 19.00), 21/I да **Майсаранинг иши** (19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Сергей Чариковнинг «Психологик тажрибалар» томошалари (19.30).

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

21-22 январь соат 18.30 да

СССР биринчилиги учун «БИНОКОР» (Тошкент) — «АВАНГАРД» (Уфа) **командалари ўртасида**

ХОККЕЙ

Билетлар «Юбилей» марказий спорт зали кассаларида сотилмоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 (администратор); 46-03-12, 47-70-31 (касса).

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига қарашли Республика автомобиль транспорти ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи РСФСРнинг Владимир областидаги автобазасининг директори

Убайдулла Саидович ТОЖИХЎЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти коллективи профессор Ш. М. Собировга отаси

Муҳаммад СОБИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тингланг, томоша қилинг

20 январь, сешанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Ҳайвонот оламида. 10.15 — Совет қўшиқларидан концерт. 10.40 — Лениндан ўрганамиз. 11.10 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — Ўқувчиларнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Барановский билан учрашуви. 17.55 — Адабий кўрсатув. 19.00 — Концерт. 19.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари университети. 20.15 — Янгиликлар. 20.25 — «В. И. Ленин портретига чизгилар». Бадиий фильм, 3-фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Адабий учрашувлар. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — Камер куйларидан концерт.

МТ-II. 9.15 — Гимнастика. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Француз тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Тарих. 12.05 — XVII аср рус санъати. 13.20 — Бадиий фильм. 15.15 — Поэзия. 15.45 — Янгиликлар. 15.50 — Чет эл тасвирий санъати. 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Илмий-оммабоп фильм. 18.40 — «Оилавий ҳаёт лавҳалари». Бадиий фильм. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.25 — Хоккей. СССР чемпионати. 23.45 — А. Князов чалади. 00.15 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Ҳужжатли фильм. 7.40 — Пионер телетайпи. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Музикали дастхат. 16.35 — Табиатшунослик. 17.10 — Телефильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Уйғун — лирик шоир. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 18.50 — Ижод саҳифалари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шаҳар юмушлари ва муаммолари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Х. Қодирова ва А. Аҳмадий концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Тоғ чанғи спорти бўйича халқаро мусобақа. 22.20 — Дин ва сиёсат. 23.20 — «Бугун оламда нима гап?».

ЎзТВ-II. 19.30 — Г. Свиридов. «Патетик оратория». 20.10 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Телефильм. 21.30 — Время.

ФРУНЗЕ. 22.25 — «Гамлет». Бадиий фильм, 2-серия.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Қўшиғимиз сизга армуғон. 9.30 — Октябрдан нурафшон диёр. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — А. Пахмутова қўшиқлари. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Қаҳрамон пионерлар. 16.00 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.30 — Куйлардан қўшиқларга. 19.20 — Ёшлик. 21.00 — Китоблар оламида. 21.20 — Қишлоқ оқшомлари. 22.30 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 23.25 — Спорт кундалиги. 23.35 — Дам олиш концерти.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

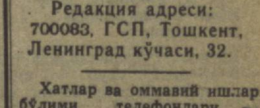

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 08515. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. В. — 16. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12